

chov skotu

V TOMTO VYDÁNÍ

ŠLECHTĚNÍ
TOPky holštýn a ČESTR

O FARMĚ
Zemědělská Klučenice a. s.

ZE ZAHRANIČÍ
Estonsko

NOVINKY

- 3 Z domova / ze zahraničí
- 11 Info Novonesis
- 14 Info AHV
- 24 Info De Heus
- 34 Info FARMSYSTEM

MANAGEMENT VÝŽIVY

- 4 Udržitelnost a využití vedlejších produktů
- 28 Optimální start pro telata – strategie a příprava

O FARMĚ

- 6 Hospodářská společnost Rozseč
- 15 Farma Hreus - AGROPOINT, s.r.o.
- 22 ZEMKO Kožlí a. s.
- 26 Zemědělská Klučenice a. s.

ZE ZAHRANIČÍ

- 8 Pobaltí a Polsko - část 1. Estonsko

ŠLECHTĚNÍ

- 12 TOP české strakaté
- 20 Délka březosti – v Beef on Dairy
- 30 TOP holštýn

ZDRAVÍ A MANAGEMENT

- 17 Zasuš, zaprahní nebo odstav zdravěji
- 32 Zdravé končetiny = zdravé stádo

O akci

7 Pozvánka
na MFR 2026

Šlechtění

12 TOP ČESTR

O farmě

15 Farma Hreus
AGROPOINT, s.r.o.

Beef on Dairy

20 Index délky březosti

T I R Á Ž

Časopis Chov skotu je vydáván 3x ročně společností CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Distribuce:

Chov skotu je zdarma doručován chovatelům skotu a vybraným zemědělským školám a institucím. Na jeho vydávání se podílejí společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., De Heus, a. s., FARMCZSYSTEM, s. r. o., a Novonesis (Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o.). Chovatelé skotu mohou o zaslání časopisu požádat prostřednictvím obchodních zástupců výše uvedených společností. Ostatní zájemci si jej mohou stáhnout v elektronické podobě ze stránek www.crv.cz/cs/chov-skotu.

Redakce + inzerce: Bc. Hana Hájková

e-mail: hana.hajkova@crvcz.cz

CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Plemenářská stanice 420, Zásmyky 281 44

Tisk + grafické zpracování:

Metoda spol. s r. o.

e-mail: metoda@metoda.cz

tel.: +420 543 214 485

Fotografie:

Z archivu CRV Czech Republic, spol. s r. o.,

CRV B.V. a partnerských organizací.

Prohlášení:

Vydavatel neodpovídá za názory vyjádřené autory jednotlivých příspěvků, ani jejich názory nemusí zcela sdílet. Snahou vydavatele je poskytovat prostřednictvím Chovu skotu pravdivé a přesné informace z různých oblastí chovu skotu. Přesto nemůže být vůči společnosti uplatňována žádná odpovědnost za chyby v obsahu jednotlivých příspěvků. Všechna práva jsou vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být použita jakýmkoliv způsobem bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

MK ČR E 15326

ISSN 1801-5409

Růst cen a tlak na populační obnovu stád v USA

Americký trh s hovězím masem a skotem čelí historicky nízkým stavům skotu – k 1. lednu 2025 činily 86,7 milionu kusů, což je nejméně od 50. let. Tento pokles je důsledkem dlouhodobé likvidace stád, která začala po vrcholu 94,7 milionu kusů v roce 2019. Cyklus chovu skotu trvá 10–12 let a střídá fáze expanze a redukce, ovlivněné ziskovostí a klimatickými podmínkami, zejména suchem. Nízké stavy mají dopad na celý dodavatelský řetězec hovězího masa.

■ zdroj: **osu.edu - Ohio BEEF Cattle Letter, 12/2025**

Stavy skotu ve výkrmu dosahovaly do listopadu v roce 2025 průměrně 11,44 milionu kusů (pokles o 1,5% oproti 2024). Počet umístěného skotu ve výkrmnách do října činil 17,6 milionu, což je meziročně o 6,4% méně. Porážky výkrmového skotu byly do poloviny prosince o 6,2% nižší než loni. USDA (Ministerstvo zemědělství Spojených států) odhaduje produkci hovězího masa na 25,95 miliardy liber, což je o 4,1%

méně než v roce 2024. Tyto trendy potvrzují omezenou nabídku a tlak na trh. Ceny skotu a hovězího masa výrazně vzrostly. Telata (500 až 600 liber) v Arkansasu dosahovala průměrně asi 7 700 Kč/cwt (kdy 1 cwt = 100 liber = cca 45,36 kg*), což je o 29% více než v roce 2024 a více než dvojnásobek průměru z let 2019–2023. Výkrmový skot (700 až 800 liber) stál přibližně 6 520 Kč/cwt (+32 %), zatímco průměrná cena v pěti regionech činila 4 650 Kč/cwt (+20 %). Ačkoli vysoké ceny skotu vytvářejí pobídky k obnově stád, signály pro expanzi jsou zatím slabé. Porážky masných krav sice klesly o 17 %, ale neexistují jasné důkazy o zadržování jalovic v míře, která by naznačovala výrazné rozšiřování. Hlavní překážky představují vysoké vstupní náklady, strukturální omezení a finanční rizika, která brzdí rychlé zotavení počtu masných krav. Dalším klíčovým faktorem je nejistota v oblasti politiky, na kterou jsou trhy s hovězím dobytčím velmi citlivé.

* pozn. redakce

Genetika mléka: Rozdíl mezi A1 a A2 beta-kaseinem

Beta-kasein je klíčový mléčný protein, který se vyskytuje ve více genetických variantách. Nejvýznamnější jsou A1 a A2, lišící se jedinou aminokyselinou. Tato drobná změna ovlivňuje nejen trávení, ale i senzorické vlastnosti mléka. Studie publikovaná v Bulletinu Agrovýzkumu Rapotín (2025) se zaměřila na hodnocení mléka od krav s genotypy A1A1, A1A2 a A2A2.

■ zdroj: **agrovyzkum.cz, 02/2025**

Výzkum ukázal, že mléko s variantou A2 je spotřebiteli vnímáno jako jemnější, sladší a celkově příjemnější. Naopak A1 mléko může mít hořčejší dozvuk a méně harmonickou chuť. Hodnocení zahrnovalo parametry jako chuť, vůně, konzistence a celková přijatelnost. Výsledky naznačují, že genetická varianta beta-kaseinu má významný vliv na senzorický profil mléka, což může ovlivnit preference spotřebitelů. Zdravotní aspekty jsou dalším důležitým faktorem. Varianta A1 je spojována s uvolňováním peptidu BCM-7 při trávení, což je diskutováno v souvislosti s možnými negativními účinky na lidské zdraví. A2 mléko je naopak propagováno jako lépe stravitelné, což podporuje jeho rostoucí popularitu na trhu. Některé země již

zahájily cílený chov krav produkujících výhradně A2 mléko.

Je očekáváno, že genetické testování dojníc na varianty beta-kaseinu se pravděpodobně stane běžnou praxí. Tento trend může ovlivnit šlechtitelské strategie, marketingové kampaně i cenovou politiku mlékárenských firem. Spotřebitelský zájem o A2 mléko roste, a tak i jeho podíl na trhu bude v následujících letech stoupat.

Proč se v rámci udržitel vedlejší a zbytk

Udržitelnost dnes není jen otázkou společenské odpovědnosti firem, ale také klíčem ke konkurenceschopnosti a budoucímu rozvoji podnikání. Jednou z cest, jak naplňovat principy cirkulární ekonomiky, je využívání vedlejších produktů a zbytkových surovin, mezi které patří například otruby, šroty, výpalky nebo třeba zbytky z potravinového průmyslu. Proč se o tyto suroviny zajímáme a jaké přínosy má jejich začlenění do našich krmných směsí?

■ autor: Ing. Štěpán Stránský, koordinátor projektu udržitelnosti De Heus

Potravinové ztráty jako globální výzva

Nejnovější data ukazují, že ztráty a plýtvání potravinami zůstávají obrovským globálním problémem. Podle Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) se v roce 2022 promrhalo odhadem 1,05 miliardy tun potravin, což představuje 19 % všech potravin dostupných spotřebitelům na úrovni domácností, služeb a maloobchodu (UNEP, 2024).

Organizace pro výživu a zemědělství OSN (FAO) uvádí z dat za rok 2021, že odhadem 13 % světové produkce potravin se ztratí už ve fázi po sklizni a před uvedením na trh (FAO, 2023).

Přibližně 28,9 % světové populace – 2,33 miliardy lidí – trpělo v roce 2023 středním nebo závažným nedostatkem potravin (FAO et al., 2024).

Ztráty a plýtvání potravinami generuje 8 až 10 % celosvětových emisí skleníkových plynů (IPCC, 2019).

Tyto hodnoty demonstrují obrovský potenciál pro udržitelnější hospodaření se surovinami.

Kvalita, bezpečnost a využitelnost: základní podmínky

Než vedlejší produkty začleníme do výroby krmiv, je nezbytné zajistit **kvalitu a bezpečnost**. Otruby, šroty nebo výpalky obsahují cennou vlákninu, bílkoviny i minerály, ale také mohou přinášet antinutriční látky nebo zbytky z technologických procesů. I proto musí projít přísnými kontrolami a úpravami.

Důležitá je také **využitelnost** – jak z hlediska technologických vlastností (vlhkost, struktura), tak senzorických (chuť, vůně). Například výpalky s vysokým obsahem vody vyžadují úpravy, jako sušení, aby byly skladovatelné a stravitelné pro zvířata.

Ekonomická stránka: náklady a dostupnost

Vedlejší a zbytkové produkty jsou často levnější než primární suroviny, což může významně snížit **náklady** na výrobu krmiv. Nicméně jejich využití vyžaduje investice do specifických technologií – úprav suroviny, logistiky i skladovacích postupů. Kromě toho je důležitá **dostupnost**: např. výpalky či specifické šroty mohou být sezónní nebo geograficky vázané (např. u lihovarů či olejářů), což ovlivňuje stabilitu dodávek.

Partnerství a investice: klíč k inovacím

Využívání vedlejších produktů často vyžaduje spolupráci napříč dodavatelským řetězcem. Potravináři, zemědělci, výrobci krmiv a další články řetězce společně hledají způsoby, jak vedlejší produkty co nejlépe využít. Například mlýny dodávají otruby

nosti snažíme využívat ové produkty?

do krmných směsí, další partner produkuje šroty bohaté na bílkoviny, které mají vysokou hodnotu v krmivářství, a lihovary nabízejí výpalky jako zdroj živin.

Taková partnerství přinášejí synergie, kterých by jednotlivé firmy jen těžko dosáhly samy. Zároveň umožňují investovat do nových technologií – například sušení, extrakce nebo fermentace – které zvyšují hodnotu vedlejších produktů a rozšiřují jejich možnosti využití.

Konkurenční výhoda a nižší uhlíková stopa

Využívání vedlejších a zbytkových toků přináší firmám dvojitou konkurenční výhodu:

- **Finanční úspory** – vedlejší a zbytkové produkty často mají atraktivnější cenu než primární suroviny. Je ale nutné je umět správně využít.

- **Ekologické přínosy** – efektivní využití vedlejších a zbytkových produktů omezuje jejich plýtvání, což přispívá ke snižování emisí skleníkových plynů.

Firmy tak mohou nabídnout jedinečné koncepty udržitelnosti, které posilují jejich reputaci a zvyšují atraktivitu pro obchodní partnery i zákazníky.

Udržitelnost jako motivace pro talenty

Generace dnešních pracovníků stále více hledá zodpovědné zaměstnavatele s reálným dopadem na životní prostředí. Projekty s využitím udržitelných postupů – jako začleňování těchto surovin do krmiv – zvyšují atraktivitu firmy na trhu práce.

Perspektiva do budoucna

Udržitelné využívání surovin není pouze krátkodobým trendem, ale praktickým přístupem, jak lépe hospodařit se zdroji, snižovat náklady a zároveň minimalizovat environmentální dopady výroby. Bez ohledu na aktuální politický vývoj zůstává využívání vedlejších a zbytkových surovin rozumnou volbou z hlediska efektivity i odpovědného podnikání.

Technologický pokrok navíc stále otevírá nové možnosti, jak tyto produkty efektivně zpracovávat. Moderní metody sušení, fermentace či extrakce umožňují využít i ty suroviny, které dříve neměly širší uplatnění kvůli vysoké vlhkosti nebo méně vhodným senzorickým vlastnostem.

V konečném důsledku tak vedlejší a zbytkové produkty představují příležitost – nejen ekologickou, ale i ekonomickou. Firmy, které je dokážou efektivně zapojit do svých procesů, získávají náskok, optimalizují náklady a zároveň vytvářejí produkty s vyšší přidanou hodnotou. To jim umožňuje lépe reagovat na požadavky trhu, partnerů i zákazníků, kteří stále více oceňují odpovědný přístup k výrobě a podnikání. ■

Rozseč: Jak tři ženy proměnily zemědělský podnik k lepšímu

Na pomezí Jihočeského kraje a Vysočiny najdeme zemědělskou společnost, která prochází zásadní proměnou. Hospodářská společnost Rozseč vznikla v roce 1993 jako jeden ze čtyř subjektů, které se oddělily od tehdejšího zemědělského družstva. Tehdy obhospodařovala 1200 hektarů půdy, dnes je to necelá polovina — ale zato s jasnou vizí a moderním přístupem.

■ autorka: Ing. Lenka Pravdová

V současnosti se HS Rozseč stará o více než 400 kusů skotu, z toho přibližně 155 dojnic. Ve stádě najdeme obě hlavní dojená plemena — holštýnské i červenostrakaté krávy, nejčastěji jejich kříženky. A právě péče o zvířata se stala klíčovým bodem proměny, kterou nastartovaly dvě ženy: zootechnička Šárka Dvořáková a jednatelka Eva Trávníčková.

Šárka Dvořáková nastoupila do podniku v květnu 2022 a od října téhož roku vedla živočišnou výrobu samostatně. Skutečné změny však přišly až s nástupem Evy Trávníčkové do vedení společnosti v roce 2023. Společně se pustily do modernizace výživy, zlepšení spolupráce mezi rostlinnou a živočišnou výrobou, a později i do řešení dlouhodobých problémů s reprodukci.

„Spolupráce je dnes mnohem lepší, všichni se se všemi domluví a funguje nám to mnohem lépe,“ říká Eva Trávníčková. Od roku 2024 se při výrobě senáže používá řezačka, což se pozitivně odrazilo na kvalitě krmiva. Výživářský tým se rozrostl o odborníky ze společnosti Mikrop Čebín a v oblasti reprodukce podnik navázal spolupráci s CRV, která od ledna 2025 zajišťuje kompletní servis včetně inseminací, sonografických vyšetření a poradenství.

„Na spolupráci s CRV si nejvíce cením aktivního řešení problémů. Navíc si mohu vybrat býky. Dříve jsem musela pouštět stejné býky, jako pouští podniky v okolí. Také přípařovací plán jsem nikdy dřív nedostala. U CRV je zcela běžný a sestavený podle mých představ,“ hodnotí spolupráci Šárka Dvořáková. Eva Trávníčková k tomu dodává: „Já si zase cením výrazné úspory v nákladech a slušného jednání.“

Na začátku roku 2025 provedla společnost CRV v celém chovu reprodukční audit s nezávislým veterinárním lékařem a navrhla možná řešení neuspokojivé situace. Protože navrhovaná

Z porodny mají zvířata přístup do prostorného výběhu

řešení byla šitá na míru podniku a jeho možnostem, byla rychle uvedena do praxe. Díky tomu se povedlo významně snížit počet provedených inseminací a současně zvýšit počet březích krav.

Krávy i jalovice se telí ve společné sekci, ale protože je to prostorná, dobře nastlaná stodola s možností pohybu ve výběhu, nedochází mezi zvířaty ke konfliktům a porody probíhají zpravidla zcela bez pomoci a ani následná rekonvalescence nemívá komplikace. Přesto se zabřezávání na první inseminaci u krav pohybovalo v předchozích letech na úrovni 23–24 %. Od za-

Na jalovicích je využíván systém Ovalert

Tabulka 1: Výsledky reprodukce krav za období leden–září v letech 2023 až 2025

rok	inseminace	reinseminace	ins. celkem	březích	zabřezávání
2023	324	226	590	92	28 %
2024	325	229	554	89	27 %
2025	246	45	291	110	45 %

Tabulka 2: Výsledky reprodukce jalovic za období leden–září v letech 2023 až 2025

rok	inseminace	reinseminace	ins. celkem	březích	zabřezávání
2023	91	31	122	51	56 %
2024	150	98	248	57	38 %
2025	105	10	115	54	51 %

čátku roku 2025 dochází k důslednější kontrole zdraví a připravenosti krav nejen z pohledu zootechnika, ale i z pohledu inseminační technika. Díky tomu se zabřezávání na první inseminaci zvýšilo na 45 %. Nezabřezne-li kráva na první inseminaci, je po sonu zařazena do synchronizačního protokolu. Do budoucna se počítá s pořízením systému na vyhledávání říje, aktuálně je ale vyhledávání problematické. Navzdory prvotním obavám zootechničky se synchronizační protokol dobře ujal a přinesl lepší výsledky než dříve používaný oestrophan a automatické „rečkování“. Jak je vidět z tabulky 1, za prvních devět měsíců roku 2025 se provedlo na kravách 291 inseminačních úkonů a 110 zvířat zůstalo březích. V předchozích letech se úkonů provádělo výrazně více a březích zvířat bylo méně. Například v předcházejícím roce 2024 bylo za celý rok březích pouze 115 krav. Snížení počtu inseminačních úkonů vede k nižší potřebě manipulace se zvířaty, tedy k menšímu stresu a většímu bezpečí. Snížila se také pracovní zátěž zaměstnanců, kteří mohou čas využít efektivněji. A v neposlední řadě se dramaticky snížily náklady na reprodukci.

U jalovic bylo dohledávání říjí také komplikované. Přesto se zabřezávání dařilo udržet na solidní úrovni, byť za cenu vysokého počtu reinseminací. V roce 2024 už ale ani 40 % reinseminací nedokázalo situaci zachránit. „Největším problémem bylo, že na sonu mi hlásili březí zvíře a při přesahu ve třech

měsících se ukázalo jako jalové. Znovu připouštět o tři měsíce starší a tlustší jalovice byl pak problém,“ vysvětluje Šárka Dvořáková. Tento problém se v některých měsících týkal až 50 % „březích“ jalovic. Na jaře roku 2025 se proto přistoupilo ke koupi systému ovalert na jalovice. Nebezpečí SLAK sice zbrzdilo jeho zavedení do provozu, ale od června se s ním pracuje. Problém ztrát telat do tří měsíců březosti s nástupem služeb od CRV spontánně vymizel.

Jak je vidět v tabulce 2, počty březích jalovic za devět měsíců jsou srovnatelné, počty inseminačních úkonů jsou o více než polovinu nižší oproti roku 2024.

Po nástupu Šárky Dvořákové na mateřskou ji v pozici zootechnika se ctí vystřídala Jaroslava Tománková, která si spolupráci s CRV rovněž pochvaluje: „Vše běží, komunikace je bezproblémová jak s reprodukčním specialistou, tak s inseminačním technikem.“ Nižší faktury, méně stresu a větší přehled oceňuje i Eva Trávníčková: „Na spolupráci s CRV si nemohu stěžovat. Pomohli nám najít řešení šitá na míru našemu podniku.“

Rozseč je důkazem, že když se spojí odborné vedení, moderní technologie a individuální přístup, výsledky na sebe nenechají dlouho čekat. Do budoucna čeká hospodářskou společnost ještě mnoho práce. My z CRV jsme rádi, že můžeme být u toho a pomáhat. Všem třem dámám i celému podniku držíme palce a děkujeme za důvěru. ■

Pozvánka

NA VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE O MLÉČNOU FARMU ROKU 2026 A KONFERENCI

čtvrtek 5. března

13:00 h

Hotel Jezerka, Seč

Více informací:
www.mlecnafarmaroku.cz

Online přenos: 13:00h – 18:00h
www.tvzemedelec.cz/video/mlečna-farma-roku

PROGRAM

- 12:00 Registrace a oběd
- 13:00 Úvod a zahájení
Ing. Jiří Burdych, MBA
- 13:15 Změny v chovu skotu v Polsku
Martin Ziąja, Polská federace chovatelů skotu a producentů mléka
- 14:30 Panelová diskuse s chovateli dojníc
MVDr. Václav Osička
- 15:30 Přestávka
- 16:00 Perspektivy českých chovů dojníc
Ing. Jan Doležal
- 16:30 Slovo ministra zemědělství
Ing. Martin Sebestyán, MBA
- 17:00 Vyhlášení výsledků soutěže
doc. Dr. Ing. Josef Kučera
- 17:45 Závěr
Ing. Martin Sedláček
- a dále Raut a neformální diskuse

Pobaltí a Polsko –

V následujících číslech Chovu skotu plánujeme sérii článků z cest našich kolegů po Polsku a Pobaltí. Jako první se zaměříme na nejmenší z pobaltských států, kterým je Estonsko.

■ autorka: **Martina Sasáková**

V Estonsku, které má celkovou rozlohu cca 45 tis. km², je chováno přibližně 80 tisíc dojnic a 75 tisíc kusů masného skotu (zejména aberdeen angus, limousine a hereford). Téměř 90 % dojených krav jsou holštýnky v obou barevných variantách a zbytek představují krávy původního plemene estonské červené. Průměrná užitkovost v Estonsku je přes 11 tis. kg mléka s 3,8 % tuku a 3,3 % bílkovin.

Velké farmy (nad 300 dojnic) tvoří přibližně 70 % celkové produkce mléka, i když početně představují jen malý zlomek všech farem. Největší farmy mají až 2 700, běžné velké farmy chovají 300–1 000 krav. Malé farmy (do 50 krav) jsou početnější, ale jejich podíl na produkci je nízký. Trend se ubírá směrem konsolidace na větší farmy, jejich modernizace a automatizace.

Naším partnerem v Estonsku je chovatelská asociace ETKU, přes kterou nabízíme chovatelům naše produkty, včetně SireMatche, HerdOptimizeru a Ovalertu nevyjímaje veškerou podporu, na kterou jsou zvyklí zákazníci u nás i na Slovensku.

Koljala farm – ostrov Saaremaa

Nedávno jsme navštívili farmu Koljala, která hospodaří na ostrově Saaremaa a chová přes 1 000 převážně red holštýnských dojnic. S užitkovostí, která v roce 2025 přesáhla 14 tisíc kilogramů mléka, patří mezi deset nejlepších podniků v zemi a je také první farmou v Estonsku, na které jsme instalovali Ovalert a spustili genomování plemenic s programem HerdOptimizer. Kromě skvělých výsledků v užitkovosti se Lauri Post, který farmu vede společně se svým otcem, může pyšnit odchovem světové rekordmanky mezi red holštýnskými kravami, dcerou nizozemského býka Jacuzzi, která nadojila na třetí laktaci 24 141 kg s 3,39 % tuku a 3,30 % bílkovin.

Lauri Post (druhý zprava) se zootechniky a pracovníky ETKU

Vývoj podniku

Po rozpadu Sovětského svazu byla farma jedna z mála, které „přežily“, většina okolních svou činnost tehdy ukončila. V roce 1993 bylo ve vazném ustájení 700 krav původního estonského červeného plemene s užitkovostí nižší než 4 000 kg mléka. S inseminací se na chovu začalo až o dva roky později, do té doby se používali pouze býci v přirozené plemenitbě.

V roce 2003 padlo rozhodnutí začít s převodným křížením, proto k rychlejšímu založení nové populace nakoupili 30 černých holštýnských krav. V roce 2005 byla farma přebudována na volné ustájení, a starý systém dojení nahradila dojírna GEA s 2 x 20 místy. V užitkovosti došlo k poměrně rychlému nárůstu, v roce 2005 stádo dojilo přes 7 tisíc kg mléka, o čtyři roky později, když byla užitkovost přes 9 tisíc kg, přešla farma na trojí dojení. V roce 2012 se podnik ještě rozšířil, když Postovi koupili sousední bankrotující společnost se 300 kravami a čtyřmi dojícími roboty DeLaval. „Tu farmu jsme koupili hlavně kvůli půdě, získali jsme tak dalších tisíc hektarů, na kterých jsme mohli hospodařit,“ vzpomíná Lauri, který na farmě pracuje na plný úvazek od roku 2017, kdy dokončil univerzitu. „Krávy na robotické farmě nebyly v dobrém stavu

a trvalo několik let, než se dostaly na slušnou úroveň. Nicméně náklady na chod a údržbu robotické farmy byly pětikrát vyšší než tady, proto jsme v roce 2017 začali stavět novou stáj s dalšími 500 místy, abychom všechny krávy mohli přesunout k nám a robotickou farmu uzavřít.“ Od roku 2020 jsou tak všechny dojnice ustájeny na jednom místě a původní robotická farma je nyní využívána na odchov jalovic. Ročně je přes 200 vysokobřezích jalovic z farmy prodáno do zemí, jako je Turecko, Gruzie či Malta.

Zdravotní stav a reprodukce

Zdravé a dlouhověké krávy jsou pro Lauriho hlavním cílem, proto se jim snaží poskytnout co nejlepší prostředí a péči, stejně jako kvalitní krmivo, které si z velké části produkují sami. „Mým snem je mít ve stádě krávu, která bude mít celoživotní užitkovost přes 200 tisíc kg mléka, a dalších mnoho, které bez problémů zvládnou 100 tisíc kg mléka a budou se stále těšit dobrému zdraví.“ V současné době má ve stádě 14 stotísíkových krav. „Abychom mohli pečlivě sledovat zdravotní stav našich krav, chtěli jsme mít systém, který nám s tím pomůže. Původní systém s ušními respondéry od Zoetisu nám nevyhovoval, proto jsme se začali poohlížet

část 1. Estonsko

Karamella (o. Jacuzzi) nadojila na třetí laktaci 24 141 kg s 3,39 % tuku a 3,30 % bílkovin

po jeho náhradě. Řešení od NEDAPu se jevílo jako to nejlepší na trhu, proto jsme začátkem roku 2025 pořídili pro naše krávy Ovalert, rovnou i s novou platformou NEDAP NOW. Systém monitoruje krávy opravdu spolehlivě a při jakémkoliv výkyvu od normálu v aktivitě, žraní nebo přežvykávání nás včas upozorní. V NEDAP NOW se navíc data ukládají neomezeně dlouhou dobu, což nám již teď, ale i v budoucnu umožní srovnání různých období a jednotlivých laktací. V neposlední řadě je NEDAP NOW velkým pomocníkem při řešení tepelného stresu – když jsme insta-

lovali nový ventilační systém, díky jeho vyhodnocení jsme viděli, kde byly větráky nastaveny správně a kde ne.“ Spokojení jsou chovatelé také s vyhledáváním říjí, které je u Ovalertu velmi přesné, a díky kterému mohli omezit používání hormonů na minimum. „Dnes máme v Ovsynchu méně než 5 % zvířat,“ chválí Lauri další přínosy. „Pregnancy rate u jalovic máme 42 %, u krav 30 % a mezidobí je na úrovni 392 dnů. Dobrovolnou čekací dobu má u starších krav nastavenou na 75 dní, ale u prvotetek je to 90 dní. „Zastávám názor, že délka první

laktace má pozitivní vliv na kvalitu té druhé, proto prvotelky začínám připouštět později než starší krávy,“ vysvětluje Lauri reprodukční postupy. „Dojnice zasušujeme 45 dní před otelením, kdy z více než 70 % používáme pouze strukové zátky, antibiotiky zasušujeme pouze krávy s vysokými somatickými buňkami.“ Průměrný obsah somatických buněk stáda je pod 130 tis.

Genomika a rozšíření stáda

„Naším plánem je vybudovat novou stáj a rozšířit stádo o dalších 500 kusů, proto jsme se soustředili na produkci jalovic a ve velkém začali používat sexované inseminační dávky, původně plošně u všech jalovic na první dvě inseminace.“ Tento postup se ale změnil, když v Koljale začali s genomikou, všechna zvířata si nechali otestovat a vyhodnotit programem HerdOptimizer podle jejich chovného cíle. „Dnes už dokážeme říct, která zvířata mají největší genetický potenciál, a taky víme, že ne vždy jsou to jen jalovice, proto jsme na základě genomiky přehodnotili systém používání inseminačních dávek,“ vysvětluje Lauri. „Dnes deset procent nejhorších jalovic připouštíme konvenčními dávkami od první inseminace, naopak ty nejlepší inseminujeme sexovanou dávkou i třikrát. Stejně tak jsme začali používat sexované dávky na 20–25 % nejlepších krav, většinou na první dvě inseminace. Až budeme mít naplněný stav v nové stáji,

Optimalizovaná míra tepelného stresu po správném nastavení ventilátorů

zvážíme určitě i používání masných inseminačních dávek pro lepší zpeněžování křížených telat.“

Ideální zvířata a další plány

A jak si chovatel představuje ideální zvířata v budoucím stáde a podle čeho vybírá býky? „Jak už jsem říkal, nejdůležitější je pro mě celkové zdraví a dlouhověkost, rád bych měl v budoucnu stádo s průměrným věkem tří laktací (dnes jsme na 2,6). Kromě toho se při výběru inseminačních dávek dívám na střední rámec, produkci a složky, hlavně tuk, dále na délku struků, která musí být vždy pozitivní a také na dobrou dojitelnost.“ Bezrohost, která začíná být čím dál víc diskutovaná u býků, vnímá Lauri zatím spíše jako bonus než jedno z kritérií. „Společně s otcem chceme i nadále převážně červené stádo, a vzhledem k širokému portfoliu red holštýnských používáme ze 60 % býky CRV.“

Kromě postupného rozšiřování stáda k 1 500 kusům dojnic a stavby nové stáje mají Postovi v následujících dvou letech

Stáj pro 500 převážně red holštýnských dojnic

v plánu i stavbu nové dojírny. „Chtěli bychom kruhovou dojírnu pro 60–72 kusů s post-dezinfekčním systémem Apollo. Jednak nám pomůže zrychlit dojení a také usnadní práci našim zaměstnancům, jejichž komfort je pro nás stejně důležitý

jako komfort našich zvířat,“ dodává Lauri s tím, že se snaží jak finanční, tak pracovní podmínky pro lidi stále zlepšovat, aby byli spokojeni. Pohoda a spokojenost je na této farmě opravdu vidět, ať už procházíte stájí, nebo se bavíte se lidmi. ■

PROTISKLUZOVÉ A ODVODŇOVACÍ DRÁŽKY ŘEZANÉ DO BETONU

- ostrá hrana obrušující paznehty
- výrazně přispívají k pohodě zvířat
- využití v objektech živočišné výroby, především pro přechody, porodny, chodby a další prostory se zvýšeným rizikem poranění končetin skotu

Provádíme standardně drážky profilu 15 x 15 mm a vrtání děr pro sloupky a stájová hrazení. Dále nabízíme jádrové vrtání a vývrty pro sloupky.

Pracujeme nonstop po celé ČR i na Slovensku.

Na požádání poskytneme další informace včetně referencí o realizovaných zakázkách.

AB Diamant – Pavel Sláma | řezání a vrtání konstrukcí

www.abdiamant.com | tel. +420 608 320 705

Novinky ve společnosti Novonesis (Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o.) pro rok 2026

novonesis

■ autor: Ing. Petr Pleyer

Začátek roku se vždy nese v duchu informování našich zákazníků a partnerů, co nového jsme pro ně na následující silážní sezónu připravili. Proto se právě v tomto období koná nejvíce seminářů a setkání. Prvními akcemi tohoto roku budou odborné semináře, které se budou konat v Hustopečích u Brna ve druhé polovině února. Pro účastníky bude připraven zajímavý odborný program a po skončení tohoto programu bude neméně zajímavá řízená degustace vín z oblasti Hustopečí. Další akce budou tradiční odborné semináře pořádané ve spolupráci s našimi distributory, zaměřené tematicky na výrobu objemných krmiv. Pro jaro 2026 plánujeme semináře ve spolupráci se společnostmi Agro-la s.r.o. pro jižní a střední Čechy, Primagra, a.s., pro západní Čechy a ZZN Jihlava a.s. pro Vysočinu. Na těchto seminářích je možné se dozvědět zajímavé informace o výrobě objemných krmiv, použití silážních aditiv a mnoho novinek z dalších oblastí. Většina ze zmíněných akcí má již dlouholetou tradici, a proto toto považujte za pozvánku.

O termínech a odborném programu vás budeme s předstihem informovat. Kromě těchto tuzemských aktivit plánujeme i akce se zahraniční účastí. Velmi oblíbené jsou exkurze našich zahraničních obchodních partnerů v novém výrobním

závodě. Na příští rok jich je naplánováno několik a v brzké době se uskuteční návštěva zástupců našeho distributora z Ukrajiny a jejich zákazníků.

V březnu se český obchodní tým zúčastní odborného školení „Silage Sealing Day“ v Brémách, kde se potkáme s našimi kolegy a obchodními partnery z celé Evropy, abychom se dozvěděli novinky ohledně výroby objemných krmiv. Tyto poznatky a zkušenosti pak můžeme předávat dál v rámci našeho servisu a pomáhat tak našim zákazníkům dosáhnout co nejlepší kvality siláží.

V dubnu nás čeká staronový formát zemědělské výstavy na brněnském výstavišti, kde by se, stejně jako v minulosti, měly potkat všechny segmenty zemědělské výroby. Společnost Novonesis (Chr. Hansen Czech Republic, s.r.o.) zde samozřejmě nebude chybět. Rádi vás přivítáme na našem výstavním stánku v živočišné sekci, která se nově nazývá LiveStock.

a na závěr bych vám chtěl za celý český tým společnosti Novonesis popřát co nejlepší vstup do nového roku 2026, ať je tento rok pro české zemědělství co nejpríznivější. ■

Novinky v nabídce CRV CZ

Do prosincových plemenných hodnot výrazně promluvili i býci z domácího šlechtění. Mezi špičkové býky prověřené na dcerách se zařadili i dříve populární „genomáci“ z nabídky CRV.

■ autorka: Ing. Danuše Kolářová

Prosincové TOPky býků dle GZW

V následujících tabulkách najdete průměrné hodnoty třicítky býků s nejvyšším indexem GZW pro býky prověřené na dcerách (tab. 1) a mladé genomické býky (tab. 2) podle organizace, která je v ČR registrovala. V TOP 30 býků prověřených na dcerách jistě zaujme i Winten, hlavně špičkovou produkci mléka s PH +1 110 kg. Jednu z jeho dcer vidíte i na fotografii. CRV v obou skupinách nabízí nejširší zastoupení špičkových býků do připravicích plánů.

Novinky v nabídce InSire

MORDOR MOR-406 je aktuálně nejlepším synem Monorona. Pochází ze známého šlechtitelského chovu VOD sídlem v Kámeně z rodiny matek býků farmy Věžná. Jeho matka po otci Rolls nadojila na 2. laktaci 13 099 kgM s 3,83 %T a 3,49 %B. Do plemenitby dala devět synů, z toho pět do inseminace (Star Lord, Hyndai, Heineken, Havran). Čtyři syny do plemenitby dala i Bába Mordora (o: Hutera), která v průměru šesti laktací nadojila 10 682 kgM s 4,30 %T a 3,68 %B. Špičkovou plemenicí byla i její matka (o: Dustin), která na 4. laktaci nadojila 11 104 kgM a vemeno měla hodnocené 85 body. Není proto divu, že Mordor má nejlepší index mléčné produkce v databázi DAC 139 a při PH +1 005 kgM i výrazně plusové % T+B! Mordor je s RPH paternálních porodů 107 vhodný i na zapouštění jalovic. **HAISS HCH-209** se narodil v dalším ze špičkových chovů ZD Nová Ves-Víska z rodiny vynikajících krav. Jeho matka (o: Zeiger) nadojila na 1. laktaci 10 656 kgM s 3,30 %T a 3,40 %B. Bába po otci Vigor

MOR-390 Momo PP

MOR-406 Mordor

nadojila na 3. laktaci 12 309 kgM a průměrnou produkci za pět laktací 11 071 kgM měla i prabába Haisse po otci Hutera. Předností plemenných hodnot Haisse je vysoká produkce mléka, velice dobré hodnoty všech znaků zdraví a výborné PH zevnějšku. Haiss je s RPH paternálních porodů 104 podmíněně použitelný na jalovice. **MOMO PP MOR-390** je homozygotně bezrohý býk, který pochází ze ZOD Borovany z rodiny krav s výbornými mléčnými složkami. Jeho prabába (o: Magic) nadojila v průměru šesti laktací 8 274 kgM s 4,41 %T a 3,51 %B, bába po otci Haribo ještě žije a na zatím maximální 4. laktaci nadojila 11 148 kgM s 4,73 %T a 3,59 %B. Matka je dcerou Wabanera a prvotelkovou laktaci měla 9 912 kgM s 3,99 %T a 3,70 %B. Velkou předností plemenných hodnot Momo PP je vysoký obsah T+B a výborné hodnoty utváření a postavení struků. Vzhledem k RPH paternálních porodů doporučujeme býka pouze do krav.

Býci nově prověřeni na dcerách

HOPFEN HCH-131 byl i v ČR hojně využívaným býkem. Má zde narozených přes 3 000 telat a řadu genotypovaných plemenic s vysokými plemennými hodnotami. Nejlepší z nich využívá CRV jako dárkyně embryí. Hopfen má do prosince 2025 otelených téměř 100 dcer. Jejich největší předností je vynikající plodnost a zdraví mléčné žlázy. Dcery jsou dobrého středního rámce s výborným osvalením. Velkou předností je utváření končetin a velice dobré upnutí vemen, která mají optimální délku a tloušťku struků. Předností je i rozmístění zadních struků, které jsou ve středu čtvrti. Hopfen má v inseminaci jedenáct synů, z nichž nejlepšího Heroda nabízí CRV i v sexované podobě. Hopfen je prověřený na velice snadné porody, a proto je velmi vhodný na zapouštění jalovic.

Tabulka 1: TOP30 býků prověřených na dcerách dle organizace registrace

organizace	počet	Ø GZW	Ø MW	Ø FW	Ø FIT	Ø KO	Ø VE
CRV	13	134,0	119,1	109,7	115,8	105,1	111,2
ISB	8	136,1	121,5	115,6	112,9	104,9	108,4
IMPULS	5	134,2	116,0	110,0	121,2	106,4	107,2
NATURAL	3	133,3	120,0	113,3	113,3	106,7	106,3
REPROGEN	1	133,0	123,0	100,0	113,0	108,0	111,0
CELKEM ČR	30	134,5	119,4	111,4	115,6	105,5	109,3

HCH-131 Hopfen

Také **ZELDA ZEL-153** byl velice oblíbeným genomickým býkem, který se v prosincovém výpočtu zařadil mezi býky prověřené na dcerách. V ČR má narozených přes 2 500 telat a první jalovice jsou už také otelené. Celkem má Zelda otelených téměř 100 prvotetek s velmi dobrou mléčnou užitkovostí. Jejich největší předností je vynikající zdraví vemen a nízký obsah somatických buněk. Zelda je korektorem utváření vemen s optimální délkou, tloušťkou, postavením i rozmístěním struků. Potomstvo Zeldy

Tabulka 2: TOP30 genomických býků dle organizace reg.

organizace	počet	Ø GZW	Ø MW	Ø FW	Ø FIT	Ø KO	Ø VE
CRV	10	143,1	126,4	113,2	122,7	108,1	110,9
ISB	6	142,7	130,3	110,7	120,5	107,0	113,8
IMPULS	5	141,6	127,6	115,2	120,4	112,2	111,8
NATURAL	4	141,5	126,3	112,8	122,5	107,0	108,0
PLEMO	2	141,5	126,0	107,0	127,0	107,0	116,5
REPROGEN	1	141,0	118,0	121,0	129,0	102,0	105,0
JČCH	1	144,0	130,0	112,0	117,0	91,0	113,0
CELKEM ČR	30	142,4	127,3	112,5	122,1	107,4	111,6

Tabulka 3: Býci vhodní pro robotické dojení

Jméno	Registr	RI	kg M	kon	vem	dojit.	SB	hlv	dst	tst	rps	rzs	pst	GZW
WINTERTRAUM	HG-507	135	791	138	120	118	118	110	90	98	120	108	105	128
IKAROS PP*	RAD-636	135	698	111	126	111	117	128	92	83	112	106	111	134
HOPKING	HCH-204	131	797	110	121	114	110	117	90	99	117	108	104	140
HALOGEN	HCH-187	129	687	109	112	105	113	113	105	103	114	109	107	138
INSIDE Pp*	RAD-625	129	775	105	119	118	112	126	96	90	105	104	100	132
WIDERHALL	HG-580	128	963	101	114	100	128	121	99	83	109	101	96	141
HOCKEY ET P*S	HCH-188	126	743	113	120	93	117	114	111	102	109	109	111	133
HELMET Pp*	HCH-200	126	748	107	114	119	116	121	100	81	101	94	99	144
HOT DOG	HCH-213	124	1181	120	106	113	117	109	103	95	101	112	109	146
VIENETTA	RAD-623	124	643	112	112	104	114	105	91	88	116	102	96	135
DONUT	BA-144	122	1029	111	116	116	106	114	101	98	110	116	112	135
HIMOLA	HCH-186	122	895	118	115	103	113	107	100	105	109	108	105	140
MOSER P*S	MOR-350	122	640	110	109	98	109	101	95	99	119	113	110	130
MOHER P*S	MOR-354	122	633	108	126	106	102	112	92	97	114	105	107	122
GS WUHUDLER	HG-562	121	1013	120	109	101	121	104	112	104	100	105	107	132
WITTUM PP*	HG-581	121	1090	100	110	98	128	112	94	88	104	100	105	133
WASSERSTOFF	HG-595	121	1259	120	111	114	111	102	101	110	107	105	98	139
MIR NACH PP*	MOR-383	121	872	104	110	104	123	107	88	95	112	107	103	138
DOMINATOR	BA-146	120	897	104	110	98	98	111	109	100	113	105	106	132
GS WHITESTAR	HG-518	120	1043	108	111	112	115	106	102	101	98	93	104	133
VALENCIA P*S	RAD-634	119	893	103	114	109	111	105	100	89	116	109	105	140
HONORAR	HCH-195	118	1124	111	114	107	123	110	110	98	97	108	106	140

HG-530 Winten - dcera CZ 650375 921 Zemědělská společnost Dobříš, spol. s r.o.

má střední rámec s průměrným osvalením a bezproblémovými končetinami. Zelda je nositelem kappa kaseinu BB a je vhodný na zapouštění jalovic. První otelené dcery jsou i v ČR.

Býci vhodní pro robotické dojení

Stále více chovatelů využívá k dojení krav roboty nebo o jejich zavedení uvažuje. Pro tyto systémy je dobré stádo krav připravit s předstihem, aby byl dostatek dojnic, které nahradí technologicky nevyhovující plemence ve stájích. CRV má již několik let počítaný Robotický index pro býky, který zahrnuje znaky důležité právě pro tento typ dojení. Chovatelům nabízíme pouze býky, kteří mají Robotický index 118 a více, dcery těchto býků by měly mít méně problémů než jiné potomstvo. V tabulce 3 najdete aktuální seznam i s rozhodujícími plemennými hodnotami. ■

Kompletní nabídku našich býků najdete i s katalogovými listy na webu: www.crv.cz

Zkušenosti DS Agro Libštát s.r.o. – farma Bělá s AHV s.r.o.

■ autor: Ing. Lukáš Štěrba, zootechnik

S firmou AHV (Animal Health Vision s.r.o.) spolupracujeme již delší dobu. S jejich produkty jsme se zaměřili především na dvě oblasti, a to na mastitidy a tranzitní období.

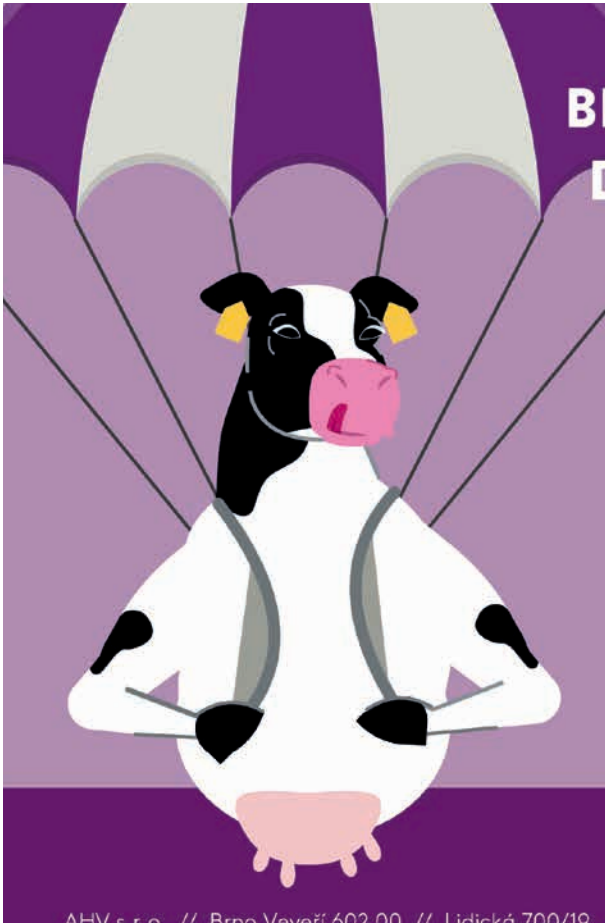
Asi před dvěma lety jsme měli přes léto větší problém se záněty vemen způsobenými bakterií *Escherichia coli*. A právě na tyto nejtěžší záněty jsme začali používat produkty od AHV. Hned při prvním podezření, že kráva má zánět, jsme na nic nečekali a nadrenčovali ji produktem Booster Powder, do něhož jsme přidali ASPI Liquid a k tomu aplikovali Quick Bolus, druhý den jsme drenč s Aspi zopakovali. Krávy byly rozlčeny i antibiotiky, ale včasná aplikace AHV produktů spolu s veterinárními léčivý nám u většiny

zvířat zafungovaly a krávy tyto záněty zvládaly a vracely se zpátky do laktací. Druhou oblastí, kde používáme produkty od AHV, je program Tranzitní Období, Zdraví Dělohy a Plodnost. Program máme nastavený tak, že cca 10 dní před plánovaným telením aplikujeme Booster Bolus na rozežrán. Po otelení pak následuje aplikace

vápníkového bolusu společně s ASPI Bolus na zbavení bolesti a Metri Bolus na podporu rychlého zčištění dojnice. Celý program je pak ukončen cca týden po porodu, kdy se dojnice ještě podpoří jedním Booster Bolusem. Tímto programem podporujeme příjem krmiva, zdravotní stav dělohy a následnou plodnost a celkově ji podpoříme ve startu laktace. Věříme totiž, že prevence je lepší než následná léčba a zároveň nám to dojnice pak vrátí během laktace.

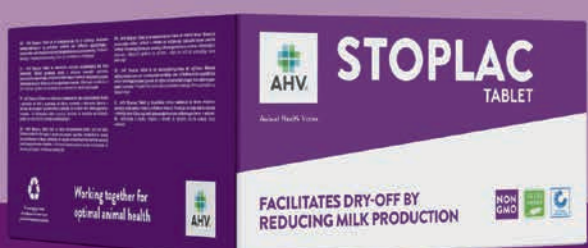
Pro případnou konzultaci
jsem vám k dispozici:
Ing. Lukáš Štěrba
774 260 216

BEZPEČNÉ PŘISTÁNÍ DO NOVÉ LAKTACE

Nová laktace začíná správným zasušením. Teď je na Vás, jestli chcete krávě toto období zpříjemnit, ulehčit ji od bolesti, stresu a zavřít bránu pro infekci. Pomozte svým dojnícím hned z několika hledisek s **AHV StopLac Tablet!**

AHV s.r.o. // Brno Veverí 602 00 // Lidická 700/19 // kluson@ahvint.com // +420 606 729 717 // www.ahvint.com/cs

Farma Hreus - AGROPOINT, s.r.o.

Rodinná farma Hreusových sa nachádza v povodí rieky Váh neďaleko hradu Strečno. Farma má celkovo 14 zamestnancov, ktorí sa nedelia na ŽV a RV, ale práce vykonávajú podľa potreby výroby. Historicky bola farma družstvom kde sa chovali kone, kravy a ošípané. V 70. rokoch výstavba hlavnej cesty oddelila pasienky od družstva. Vtedy sa vedenie farmy rozhodlo prispôbiť objekty a preorientovali sa na výkrm brojlerových kurčiat. Tieto sa na farme chovajú dodnes. Za rok vyrobí 6 turnusov, každý po 70 000 ks – jedná sa o hybrid Rosa a Cobb.

■ autorka: Ing. Klára Kovárová

Aktuálne táto rodinná farma chová 120 kráv, k tomu prislúchajúci mladý dobytok a cca 60 býkov vo výkrme. Hospodári na výmere 470 ha z toho 298 ha je orná pôda, na ktorej sa pestujú prevažne husto siate obilniny, lucerna, ďatelinoť-
rávne miešanky, landsberská miešanka a včelie pastvy. Slama z husto siatych obilnín je využívaná ako podstielka pre zvieratá. Zrno je využité na výrobu krmných zmesí pre vlastnú spotrebu. „Každým rokom prichádzame činnosťou developerov o 10–15 ha. Keďže pôdy odbúda snažíme sa byť intenzívnejší“ konštatuje Marcela Hreusová. „Každý druhý rok vyrábame v rámci možností aj kukuricu na siláž, ktorá je prioritne využívaná ako krmivo

Krava na jarnom pasienku

pre výkrm býkov“ dodáva. Zvyšné krmné dávky sú zostavené z bielkovinových ob-
jemových krmív a šrotu z obilnín.

História chovu

Začiatky chovu hovädzieho dobytku sa píše do roku 1996. Všetko začalo nákupom 27 jalovic, kríženiiek mäsového simentála. Neskôr sa dokúpilo 15 čistokrvných VTJ plemena Blond d'aquitaine od pána

Chrousta, u ktorých sa v prípravovaní pokračovalo čistokrvnou plemenitbou. Pri kríženiach sa za použitia prevodného kríženia plemenom Blond d'aquitaine využíval heterózný efekt, no dnes sa v stáde nenachádza už ani jedna z pôvodných 27 kríženiiek. Stav sa navyšovali už len z vlastného stáda. Prirodzenou plemenitbou sa fungovalo približne do roku 2021. Inseminácia

Zvieratá zvyknuté na headlocky

V roku 2020 sa začalo len na vybraných zvieratách, no dnes sa využíva takmer výhradne len umelá inseminácia. Inseminačné dávky zabezpečuje firma CRV SK a insemináciu vykonáva Ondrej Čelko (firma COREP). Krížanky sa pripravujú býkmi plemena Charolais s dvojitým osvalením, preverenými na ľahké pôrody (napr. Primcros, Rafiki), aby sa čo najlepšie využil heterózný efekt pri finalizácii produktu na vlastnom bitúnku. Čistokrvné zvieratá sa pripravujú iba inseminačne špičkovými Blond d'aquitaine býkmi ako sú Olaf, Omer a Rodeo. „Tie najkvalitnejšie matky inseminujeme sexovanou spermou so zámerom získať od nich samičie potomstvo“ podotýka Martin Hreus. Pozitívne výsledky v inseminácii a kvalita narodených zvierat presvedčili manažment farmy začať sa venovať aj produkcii plemenného materiálu.

Systém práce na farme

Nastavený je systém striktné sezónneho telenia od novembra do konca januára. Po ukončení jesenných prác v RV sa takto dokážu naplno sústrediť na reprodukciu v stáde. Tento rok bude trochu odlišný, pretože v čase SLAKu sa pozastavila na farme inseminácia.

Kravy aj jalovice, sa ustajňujú v pôrodnici spolu. Tu sú rozdelené podľa očakávaného dátumu otelenia. Po otelení ostáva matka s teliatkom oddelene na 2–3 dni (obdobie imprítingu), po odsune sa tento priestor po každom pôrode vyčistí a vydezinfikuje. Odtiaľto sa krava s teliatkom presúva do skupiny otelených kráv, kde je spolu cca 20 matiek s teliatkami. Keď sa nazbiera 20 matiek, spolu sa presúvajú do maštale s headlockmi. „Inštaláciou headlockov

sme maximálne zintenzívnili prácu so zvieratami, stačí jeden človek na manipuláciu, nakoľko ľudia vo výrobe stále viac chýbajú, a navyše je to bezpečnejšie a menej stresujúce aj pre nás aj pre zvieratá“ pochvalujú si Hreusovci. Kravy spolu ako skupina zostávajú až do zistenia teľnosti. Tu je vykonaná popôrodná kontrola, následná inseminácia a aj zistenie teľnosti sonografom. Veľký dôraz sa kladie na pohodu zvierat, tzn. suchá a čistá podstielka, čerstvé krmivo a najmä dostatok priestoru, čo v tomto prípade znamená 10m² na kravu. Pre teliatka sú vytvorené škôlky, ktoré plnia dve funkcie. Jednou z nich je oddychová časť kde sa tiež dbá na

Finalizácia na vlastnom bitúnku

dostatočný priestor – 3 m² na teľa, druhou je, že je to miesto na prikrмлиvanie teliat. Inseminovať začínajú 40 dní po otelení. Pripúšťacia sezóna prebieha od 1. 2. do konca marca. Od 1. 4. do 15. 5. ide k prázdny kravam býk. Všetky kravy sú 32 dní po inseminácii vyšetrené na teľnosť. Vyšetrené - teľné zvieratá postupne odchádzajú v menších skupinách na pasienok. Cieľom je, aby všetky zvieratá čo najkratšie po otelení odišli na pastvu, pričom býk už na pasienok s nimi nechodí. S insemináciou prioritne začínajú jalovice, ktoré sa postupne miešajú do skupín s kravami aby na pasienok išli už ako ustálená skupina.

Počas sezóny striedame pasienkové areály za účelom regenerácie jednotlivých kultúrnych dielov. V auguste sa sťahuje celé stádo domov, odstavia sa teľatá od matiek a matky potom idú naspäť na pasienok až do času cca 2–3 týždne pred prvým dátumom otelenia. Martin Hreus vidí ďalšiu výhodu inseminácie v tom, že presne vie stanoviť dátum následného telenia zvierat. Zvieratá znova podľa predpokladaného dátumu otelenia vytvárajú skupiny. Pri návrate zvierat z pasienka sú opakovane vyšetrené na teľnosť a aplikuje sa vakcína proti rota – corona vírusu.

Jalovičky po oddelení od matiek tzn. 8–9 mesačné, ostávajú až po ich pripustenie v maštali. Chovateľovi sa lepšie osvedčila táto metóda odchovu, aby jalovičky mali dostatok priestoru a času na rast a vývoj. Takto sa dosiahol výsledok, že jalovice sú inseminované vo veku 22 mesiacov vo váhe 650 kg. „V odchove mladého dobytky sa nám v spolupráci s poradenstvom firmy CRV SK podarilo za posledné obdobie urobiť veľký kus práce“ dodáva pán Hreus s manželkou Evou.

Finalizácia produktov

Od roku 2021 je na farme funkčný bitúnok, cez ktorý sa realizuje odbyt všetkého mladého dobytky. Býčky po odstave ostávajú v maštali, kde pokračujú v systéme výkrmu. Býky sú porážané od 16–24 mesiacov vo váhe od 700 kg. Ročne cez tento bitúnok spracujú cca 70 ks dobytky. V nadväznosti na bitúnok je na farme aj predajňa mäsa. Vedenie spoločnosti hľadá všetky možnosti ako byť efektívnejší a preto sa momentálne zaoberá myšlienkou rozšírenia porážky o formu zrenia mäsa. Záverom nám zostáva len popriať mladému, strategicky mysliacemu manažmentu veľa úspechov a správnych rozhodnutí. Takisto by sme chceli poďakovať za prejavenu dôveru a možnosť spolupráce na tejto rozvíjajúcej sa farme. Tešíme sa na prvé plemenné zvieratá. ■

Zasuš, zaprahní nebo odstav zdravěji!

■ autor: Ing. Aleš Klusoň,
country manager AHV

Zasušení je pro dojnici jedním z nejstresovějších období. A stres má negativní vliv na zdraví. V období zaprahování probíhá v krátkém úseku velice často mnoho změn, které jsou pro dojnice stresující. Je to od přesunu dojníc na jinou krmnou dávku, do jiné stáje, mezi nová zvířata, někdo snižuje počet dojení a pak následuje samotné zasušení po posledním dojení. Každá farma má svůj zasušovací protokol, který zohledňuje zdraví vemene v laktaci, množství mléka při záprahu, hygienu v sekci po zasušení a další. Vlastní zasušení je pak z hlediska použití antibiotik selektivní nebo neselektivní s použitím vnitřní a vnější strukové zátky. Z celkové spotřeby antibiotik je 40 % spotřebováno právě při zasušování. Zde je, někde větší, někde menší prostor na snížení používání ATB. O tlaku na snížení jejich spotřeby všichni víme.

Biotechnologická společnost Animal Health Vision s. r. o. (AHV) uvedla na trh speciální bolus STOPLAC, který je skutečným pomocníkem při zasušování. Jedná se o bolus, který svým účinkem krátkodobě ovlivní mikrobiom bacheru a tím profil tvorby těkavých mastných kyselin. Tento účinek je vratný během 24–36 hodin. Tímto vlivem dojde v následujícím dni po záprahu k výraznému snížení tvorby mléka. Cíl je jasný. Mléko se tvoří výrazně méně, tím je menší tlak ve vemeni, kráva je méně nervózní a bolavá, stres je nižší, kráva delší dobu leží, menšímu počtu dojníc protéká mléko, strukový kanálek je dříve uzavřen stejně jako brána infekce pro patogeny. Tím se snižuje riziko vzniku nových infekcí vemene.

Před uvedením STOPLAC na trh probíhalo, jako u každého nového výrobku, jeho podrobnější testování, rozbor mléka, krve a hodnocení zdravotního stavu dojníc po otelení ve spolupráci s profesionální smluvní výzkumnou organizací RumeXperts (<https://www.rumexperts.vet/en>). Na téma STOPLAC jsme také zorganizovali webinar, kde byly prezentovány výsledky s odbornou diskusí se zástupcem RumeXperts MVDr. Léonard Théronem a pro-

fesorem Alexem Bachem, Ph.D. Webinar s českým překladem můžete zhlédnout po načtení QR kódu.

Výše uvedené benefity napadly jistě většinu z vás. Dalšími nespornými statisticky průkaznými výhodami zjištěnými v testovacích pokusech byly hodnoty ve složení mléka po aplikaci STOPLAC. A to nižší obsah laktózy, čili méně živin pro patogeny. Nižší pH mléka, takže méně vhodné prostředí pro patogeny a lepší funkce imunitního systému (neutrofilů). A po otelení znovu statisticky průkazný rozdíl v obsahu NEFA, tedy méně ketóz. Nižší obsah kreatinfosfokinázy, která je indikátorem poškození svalové hmoty nebo vystavení stresu a zároveň prediktivní hodnotou pro zdraví po porodu. A také vyšší obsah Ca v krvi otelených dojníc, který ovlivňuje projev hypokalcemie.

Zmíněných výhod je celá řada. Další výhodou může být i to, že nemusíte mít skupinu krav na konci laktace nebo „zaprahovou skupinu“ a můžete dojnice zasušovat z krmné dávky produkčnějších dojníc a více mléka prodávat. Každá firma zmiňuje pozitiva o svých výrobcích, já se nebojím zmínit i negativum, kterým je (kromě toho, že se musí zaplatit faktura) specifická vůně, chcete-li zápach ze zabolusovaných dojníc.

Použití STOPLAC, po konzultaci s vámi, rádi zařadíme do vašich protokolů podle specifika vaší farmy. Při použití tohoto bolusu se nejedná o revoluci ve vašich zaběhnutých protokolech, ale spíše o jejich evoluci, která jde naproti zdraví dojníc a nižšímu používání antibiotik.

Slova našich spokojených zákazníků si můžete přečíst zde.

> **AGRODRUŽSTVO BLÍŽKOVICE, družstvo**
David Kuchta, zootechnik

StopLac používáme u krav, které před zaprahováním dosahují kolem 30 litrů mléka. Hned po zaprahnutí podáváme jednorázově čtyři bolusy a krávu přesouváme do skupiny krav, které se nedojí. Následuje kontrola, zda

mléko z vemene už neteče a zda není oteké nebo nadměrně nalité. Účinnost StopLacu je podle našich zkušeností dobrá – tvorba mléka klesá rychleji a krávy zvládají zaprahnutí klidněji. Výhodou je také jednorázová aplikace. Přípravek silně zapáchá, což je znatelné i po aplikaci. Zkušenosti s vlivem StopLacu na nádoj po otelení zatím sbíráme.

> **Zemědělské družstvo „Růžový palouček“, Morašice u Litomyšle**

Petr Tobeš, hlavní zootechnik

StopLac používáme více než půl roku u dojníc, které dojí při záprahu 40 litrů a více. S efektem jsem spokojen. Dojnice jsou klidnější, tolik nebučí a netlačí se do dojírny, tak jak tomu bylo dříve, než jsme se StopLac začali, kdy byl stres skutečně znatelný. Monitoring zdravotního stavu žádný negativní vliv nevykazuje.

> **ZD Jiříce farma Troskotovice**

Natálie Coufalová, Miroslav Šilhavý, zootechnici

S firmou AHV spolupracujeme více než dva roky. Na farmě používáme StopLac tablety pravidelně a oceňujeme jejich spolehlivý účinek při ukončení laktace. Krávy zvládají přechod bez komplikací, mléko se přestává tvořit rychle a přirozeně, což výrazně usnadňuje celý proces zaprahování.

> **ZD Želiv**

Kristýna Boháčková, zootechnička

Přípravek AHV StopLac jsme začali využívat v reakci na zvýšený výskyt zánětů během prvních sedmi dnů po zaprahnutí. Doposud jsme jej aplikovali u 112 dojníc a s výsledkem jsme mile překvapeni. Zvířata byla po podání viditelněji klidnější, více odpočívala a výskyt zánětů se výrazně snížil.

> **MIRABO a.s., Milavče u Domažlic**

Robert van Herwerden, hlavní zootechnik
StopLac Tablet velmi příjemně voní a musím říct, že pár hodin po aplikaci je to cítit v celém kravíně. S aplikátorem na čtyři tablety je použití velmi jednoduché. StopLac aplikujeme přímo na dojírnu hned po zasušení. Krávy, které dojí více než 25 litrů mléka, budou mít samozřejmě den po zasušení tlak ve vemeni. Po StopLacu je následný den vemeno výrazně menší a během dalších pár dnů je vemeno „suchostojné“. Po zasušení vidím minimální ztrátu ve žravosti, ale to je zcela normální, když se mění produkční dávka na suchostojnou. Po otelení krávy dobře nasazují bez zvýšené somatiky. ■

PROBIOTIKA

**Přírodní a účinná prevence,
co udrží vaše stádo na nohou**

Nolifeet je inovativní probiotikum, které je vyvinuto pro infekčních příčin kulhání u skotu a na zlepšení celkového zdraví a pohody zvířat. Bakteriální kmeny v tomto preparátu pomáhají **stabilizovat mikrobiální společenství končetin a inhibovat růst infekčních patogenů** způsobujících například dermatitidy.

Proč si vybrat Nolifeet?

1. Výrazně **snižuje výskyt kulhání** až o 50 % při pravidelném používání po dobu 6 měsíců.
2. Zlepšuje životní podmínky zvířat a **snižuje jejich bolest a stres** způsobený kulháním.
3. Umožňuje **efektivnější řízení stáda** a usnadňuje práci zemědělců díky jednoduché aplikaci postřikem jednou týdně.
4. Zvyšuje ziskovost chovu **snížením ekonomických ztrát** způsobených kulháním, které v Evropě dosahují až 250 EUR na krávu ročně.

Akutní stádia dermatitidy vyžadují lokální a efektivní terapii

Spolehněte se na FaSyDDStop^{gel}

1. **Neantibiotické složení** - bezpečné a šetrné k zvířatům
2. **Podporuje regeneraci tkáně** - rychlejší uzdravení a obnova pokožky
3. **Efektivní i u chronických fází DD** - řešení i pro složité případy
4. **Snadná aplikace** - jednoduché použití ve spojení s FaSyPads a FaSyBandage
5. **Ověřeno a testováno** - splňuje nejprísnejší Evropské normy pro veterinární použití

Před ošetřením

Ošetření

10. - 14. den po ošetření

KOLOSTRAN

Pro optimální start novorozených telat

Kolostran dodává extra imunoglobuliny a vysoce dostupné stopové minerály pro zajištění optimálních výchozích podmínek pro telata. Navíc probiotika obsažená v **Kolostranu** podporují včasné vytvoření prospěšné mikroflóry. Pasta **Kolostran** se snadnou aplikací je rychlým řešením pro podporu telat přímo od začátku.

Kontaktujte nás: pavlicek@biochem.net

Délka březosti – v systému Be

Program Beef on Dairy funguje u společnosti CRV již několik let. Stručně řečeno, jedná se o systém, kterému také říkáme efektivní využití dojníc, kdy na inseminaci krav, jejichž dcery nechceme využívat z nějakého důvodu (zpravidla na základě genomické selekce) do obratu stáda, použijeme inseminační dávku masného býka, ať již sexovanou nebo konvenční, se záměrem získání lépe prodejného potomka (rozdíl je výraznější především u plemene holštýn).

■ autor: **Martina Kopáčková**

Jaká jsou základní pravidla výběru býků do tohoto systému?

- Snadnost telení (easy calving)
- Dobrá plodnost býka
- Nízká porodní hmotnost telat a jejich vitalita
- Dobrý růst a osvalení telat
- Krátká doba březosti (GL)
- V programu CRV Beef on Dairy se zaměřujeme i na bezrohost

Délka březosti (gestation length, GL)

Jedním z parametrů, na který se v současné době chovatelé ptají, je právě délka březosti (GL), a právě té bychom se v tomto článku chtěli více věnovat. Tento parametr se liší jednak u jednotlivých masných plemen (uváděné rozdíly jsou až 10 dní), ale také u pohlaví telete, kdy obecně platí, že délka březosti je kratší o 1–2 dny, pokud se narodí jalovička. Obecně také platí, že například plemeno holštýn má GL v průměru 278 dní. Plemena nejvíce používaná v systému Beef on Dairy aberdeen angus a belgické modré (BM) mají velmi krátkou GL, AA cca 281 až 283 dní, u plemene BM se v Belgii uvádí 282,6 dne. Plemeno fleckvieh má průměrnou GL 284,5 dne. K plemenům s nejdelší dobou březosti patří například blonde d'Aquitaine, limousine, wagyu, ale delší dobu březosti má i plemeno charolais.

Proč je tedy délka březosti v dojných systémech důležitá?

Především proto, že dochází k tzv. dřívějšímu návratu plemene do laktace, tzn. že dojnice dříve startuje novou laktaci a „generuje“ zisk. Velmi významný faktor, nemyslíte? Dochází ke zkrácení doby mezidobí. Kolik vás stojí KD dojnice? Podle údajů z roku 2022 se v ČR uváděla cena krmného dne u holštýnské krávy 268 Kč. Matematika je jednoduchá, zejména

ve velkých stádech se chovatel může, při neopatrném výběru plemene nebo býka, dostat na méně příznivá čísla, která mohou mít vliv na ekonomický výsledek.

Doba březosti má vliv i na hmotnost plodu (uvádí se, že genetická korelace je 0,31). Byly publikované studie, které říkají, že každý den březosti navíc zvyšuje hmotnost telete o 0,1–0,2 kg. Zde vidíme silnou vazbu na snadný průběh porodu, pokud má tele nižší porodní hmotnost. Naopak, vyšší porodní hmotnost může vést k obtížnějšímu porodu a případné porodní a poporodní komplikace opět mají vliv na dřívější (v tomto případě půjde o pozdnější) návrat plemene do reprodukce. A tím opět můžeme ovlivňovat ekonomický zisk, i když se v první chvíli mohou tyto částky zdát zanedbatelné, v násobku sto, dvě stě nebo pět set krav se dostáváme na poměrně vysoké částky. Pokud bychom zahrnuli například i veterinární úkony.

Počítání této důležité plemenné hodnoty se možná nezdá na první pohled jako složité, ale ne každá vyspělá země tuto hodnotu vyjadřuje přímo. V některých zemích bývají součástí tzv. calving traits, do kterého se mimo jiné (snadnost porodu v přímém i maternálním efektu, porodní hmotnost) započítává i % mrtvě narozených telat.

GL jako samostatný index je počítán například v Irsku a na Novém Zélandu. Je standardní součástí plemenných hodnot počítaných v systému BREEDPLAN. U plemene belgické modré se v Belgii počítá jako genetický index. K naší smůle, Česká republika tuto hodnotu nepočítá, i když již proběhlo několik jednání k problematice Beef on Dairy s chovatelskými svazy.

Jak jsou „na tom“ s délkou březosti nejpoužívanější plemena v systému Beef on Dairy? Tedy plemena aberdeen angus a belgické modrobílé

Začneme tedy plemenem, které je u nás v ČR v systému Beef on Dairy nejpoužívanější. Plemeno není nutné asi představovat, jedná se o velmi intenzivní plemeno, které má dvojité osvalení a jehož šlechtění a výběr pro systémy Beef on Dairy je jeden z nejpropracovanějších. Jak jsem zmínila výše, GL se počítá jako genetický index, kdy průměr je 100 a znamená 283,2 dne březosti (podle výpočtů z báze r. 2023). Pokud je tento index

důležitý faktor ef on Dairy

nižší (zde uvádíme např. býka NADAL ZBM-555, který má index 91), je doba březosti kratší a u tohoto býka je to 279,9 dne. Oproti průměru je to zkrácení o 3,3 dne.

Jste zvyklí, že v nabídce naší společnosti nacházíte i sexované inseminační dávky – SEX M. Je zjištěno, že březost krávy, které se narodí býček, bývá o 1–2 dny delší. Nicméně například náš nový BM býk ENJEU ZBM-561 má index GL 96, což je cca 281,7 dne. To znamená, že se dostává pod průměr plemene.

U nás se tyto hodnoty oficiálně nesledují, ale my ve společnosti CRV pracujeme s doporučeními od našich kolegů z CRV v Nizozemsku a zodpovědně je předáváme vám – našim klientům. Zajímavostí například je, že zatímco u plemene BM se tedy v Belgii uvádí průměrná GL 283,2 dne, u plemene british blue uvádí zahraniční společnosti průměr GL 285 dní. Je pak nutné se v tabulkách a nabídkách dobře orientovat a správně je číst, protože existují rozdíly.

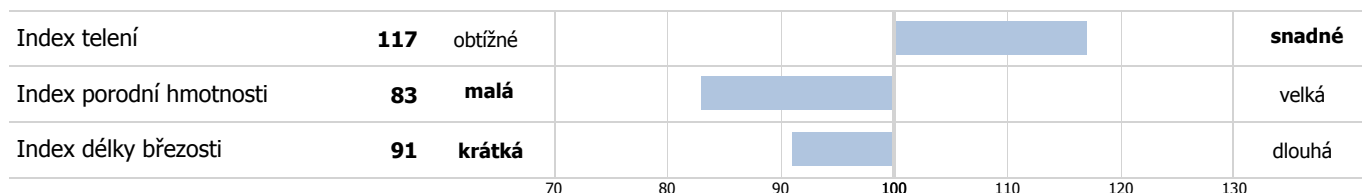
Aberdeen angus

Aberdeen angus je druhé nejčastěji používané plemeno do systému Beef on Dairy v ČR, ale v USA a Velké Británii je jednoznačně na prvním místě. Zdroje uvádí, že v USA tvoří inseminační dávky plemene aberdeen angus 87% ze všech masných ID pou-

roli. Ale opět nacházíme rozdíly mezi stanovením průměrné GL, kdy USA uvádí 283 dní a Velká Británie 282 dní, Irsko a Austrálie 283 dní. V USA (a například i v Kanadě) se však tento údaj nepublikuje samostatně, zatímco země zapojené do systému BREEDPLAN a ICFB (Irsko) řadí GL ke klíčovým znakům.

V České republice, jak jsem zmínila výše, se hodnoty délky březosti nesledují. Pro interní potřeby společnosti CRV jsme se

žitých v dojných systémech, ve Velké Británii bylo v roce 2024 toto číslo 38 %. Důvodem, proč tomu tak je, je kromě snadného telení a krátké GL, jistě i zájem obchodních firem o uniformě zbarvená telata a v neposlední řadě i kvalita masa. Historie chovu tohoto plemene v USA a Velké Británii hraje také jistě svou

rozhodli, že budeme tato data sledovat a používat je pro vlastní potřebu. Půjde však pouze o jednoduchý výpočet, bez zahrnutí dalších vlivů. Z prvního počítání se však potvrzuje, že krávy plemene fleckvieh, které byly inseminované masným býkem, mají délku březosti vždy asi o 1–2 dny delší než krávy holštýnské. U masných kříženek je tato doba ještě cca o 2 dny delší.

Závěr: Genetika není jednoduchá matematika

Teoreticky lze říct, že na „konečný výsledek“ – v našem případě na délku březosti, má poloviční vliv otec a poloviční vliv matka. To by bylo velmi jednoduché, ale bohužel to tak není. Na délku březosti (v našem případě bereme v potaz například holštýnskou krávu) má vliv nejen zvolené masné plemeno a konkrétní býk, ale i například pořadí laktace (věk), výživa, kondice krávy a pohlaví telete. A tak můžeme říct, že konec (březosti krávy) je vlastně začátek, tedy narození nového telete, a zde je vždy nezbytná souhra a péče chovatelů a ošetřovatelů, protože bez té by všechny naše výpočty a simulace byly zbytečné. Bezproblémový porod a vitální a dobře prosperující tele je společným cílem vás, chovatelů, a nás, plemenářských pracovníků! ■

ZEMKO Kožlí a. s.

Holštýnský podnik hospodařící na Havlíčkobrodsku prošel za poslední roky změnami jak v ustájení, tak i v řízení stáda, které se pozitivně odrazily v jeho výsledcích. Tyto kroky ale rozhodně nebyly posledními a zahájení dalšího velkého projektu je již za dveřmi.

■ autorka: **Martina Sasáková**

Akciová společnost ZEMKO Kožlí byla založena v roce 1996 po transformaci bývalého JZD Kožlí, ve kterém již od začátku roku 1989 pracoval na pozici zootechnika současný hlavní zootechnik, pan Ivo Holeta. Podnik obhospodařuje cca 1 750 ha převážně orné půdy, která díky blízkosti vodní nádrže Želivka podléhá striktním regulacím zejména v oblasti hnojení. Živočišná výroba je zaměřena na chov holštýnského stáda se 620 dojnícemi a cca 450 kusy mladého dobytka, dále také na odchov a výkrm prasat, který čítá přibližně 160 prasníc a 500 kusů ve výkrmu.

Investice do chovu dojníc

Když do podniku v roce 2012 ještě při studiích nastoupil Ing. Michal Dvořák, byly dojnice ustájeny na dvou farmách – v Kožlí a Hněvkovicích, na kterých v té době dojlil. V roce 2016 začal pracovat jako zootechnik a v témže roce byla zahájena stavba nové stáje v Hněvkovicích s plánem přesunout tam všechna produkční zvířata. „Největším problémem byly v té době právě ty dvě farmy, přesuny a velké nároky na lidi, a kvůli starým přeplněným stájím i nemocné končetiny a další zdravotní problémy, které spolu nesly vysoké náklady na veterinární péči,“ vzpomíná na původní situaci Ing. Dvořák. „Nohy jsme koupali jednou za dva měsíce, neměli jsme systém na vyhledávání říjí a používali jsme ve velkém hormony. Obrovskou změnu pro krávy představovala nová produkční stáj v Hněvkovicích, která je vzdušná, světlá a prostorná a poskytuje jim maximální komfort.“ Současně se stájí se stavěla i nová jímka a silážní jámy, a také kruhová dojírna GEA pro 28 krav, s dezinfekční koncovkou Apollo a také systémem identifikace a sledování aktivity. V roce 2019 a 2020 pak ještě následovala stavba nového hnojiště.

Všechny dojnice byly do Hněvkovic přesunuty v lednu 2018, kdy byla průměrná užitkovost celého stáda na úrovni 9 500 kg mléka. Nové prostředí stejně jako zavedení protokolů až už v péči o paznehty, selektivním zaprahování nebo v poporodní péči se brzy odrazily v lepším zdravotním stavu zvířat stejně jako ve zvyšující se užitkovosti. „Dalším významným faktorem, který k výsledkům našich krav přispívá, je správně nastavená výživa, které se na podniku věnuje Ing. Brabenec a společnost Fremis, a.s.,“ pochvaluje si dlouhodobou spolupráci pan Holeta. „Minulou zimu jsme navíc pořídili robot na přihrnování krmiva, díky kterému krávy více žerou a dojí,“ doplňuje další přínos k současné užitkovosti téměř 11 700 kg mléka Ing. Dvořák.

Pohoda ve vzdušné a světlé stáji

Genomika a reprodukce

S genomováním se v Kožlí začalo v červnu 2024 systémem trojdohody se Svazem a v současné době se plošně testují všechny jalovičky. „Informace z genomiky máme zpracovány v programu HerdOptimizer, který máme k dispozici v rámci konceptu CRV All Inclusive, do něhož jsme se zapojili v květnu 2025. Data využíváme hlavně při sestavování připravného plánu a také k výběru vysokobřezích jalovic na prodej.“

Reprodukční ukazatele jsou v Kožlí dlouhodobě na dobré úrovni, jednak díky pečlivé zootechnické práci, jednak díky kvalitnímu inseminačnímu technikovi. U krav se zpřesnilo vyhledávání říjí se systémem na sledování aktivity, nicméně u jalovic byl stále prostor na zlepšení. Ještě před časem zapouštěli jalovice až ve 14 měsících a také chtěli zlepšit vyhledávání říjí kvůli plánovanému navýšení použití sexovaných inseminačních dávek. „V květnu loňského roku jsme pořídili na jalovice systém Ovalert, abychom byli schopni detekovat říje přesněji. S jeho spolehlivostí jsme maximálně spokojeni a respondéry GEA, které postupně dosluhují, průběžně měníme právě za Ovalert. Jako další přínos

Zleva Ing. Michal Dvořák (zootechnik) a Ing. Michal Sechter (prokurista)

zmiňuje výrazné snížení používání hormonů, které nejsou díky přesné detekci přirozených říjí potřeba, a jsou používány pouze minimálně u problémových zvířat.

Podařilo se nám také snížit věk při první inseminaci, a rovněž březost máme na velmi dobré úrovni (po první inseminaci u jalovic 66 % a u krav 41 %, po všech inseminacích 63 % u jalovic a 41 % u krav). Sexované dávky nyní pouštíme plošně na jalovice a prvotelky na první a ve většině případů i na druhou inseminaci,“ vysvětluje postupy Ing. Dvořák.

Slabá místa a další plány

Ustájení dojníc a řízení produkčního stáda jsou v Kožlí, zdá se, vyřešeny a správně nastaveny. Jako největší minus v chodu živočišné výroby v současné době vidí jak pan Holeta, tak Ing. Dvořák v ustájení malých telat. „Současný stav je náročný na manuální práci, a v zimě řešíme problémy s vodou, která zamrzá a průvanem, který není dobrý jak pro telata, tak pro naše zaměstnance. Na jaře proto začneme stavět v Hněvkovicích nový teletník, kde budou v zastřešeném objektu jak boudy pro nejmenší, tak skupinové kotce pro větší telata, která budou ustájena v po dvanácti.

Nejen ustájení telat, ale i celkový odchov mladého dobytka zatím není zcela podle představ. „V Hněvkovicích máme jalovičky do 4 měsíců, následně jsou přesunuty do Kožlí, kde jsou do 12 měsíců, na odchovně v Bojišti jsou poté ustájeny do 7. měsíce březosti a jako vysokobřezí se vrací zpět do Hněvkovic. Další

Produkční stáj v Hněvkovicích

fází modernizace živočišné výroby by tak měla být výstavba odchovny mladého dobytka v Hněvkovicích, která by umožnila zavřít odchovnu v Bojišti a veškerý odchov jalovic koncentrovat na jedno místo,“ uzavírají další vize oba zootechnici.

Ředitel společnosti Zemko Kožlí a.s. pan Ing. Michal Sechter vidí v mléčné farmě velký potenciál. Přichází období, kdy nás bude držet živočišná výroba pod vedením kvalitních zootechniků. Proto nastávající investice budou primárně směřovat do živočišné výroby za podpory produkce rostlinné výroby. ■

BETTER COWS > BETTER LIFE

Společnosti CRV Czech Republic, spol. s r. o., a NTG Agri, s. r. o., a partneři
si Vás dovoluují pozvat na

Seminář pro chovatele masného skotu

Termín: **čtvrtek 5. února 2026**

Místo: **Hotel Tři Věžečky, Střítež**

Program: **08:30 Prezence**

09:00 Zahájení, přivítání účastníků - Ing. Jiří Adam (CRV), Ing. Martin Musílek (NTG Agri)

09:15 Předpoklady úspěšného odchovu masného skotu, mýty a fakta o selenu

- prof. MVDr. Leoš Pavlata, Ph.D. (Mendelova univerzita v Brně)

10:15 Moderní trendy ve výživě, efektivní výživa masných plemen, podpora zdraví paznehtů

- Ventsislav Marinov (Vilofoss – Dánsko)

11:20 Přestávka

11:40 Praktické zkušenosti s kvalitou paznehtů a končetin v masných stádech - MVDr. Břetislav Pojar

12:20 Inovativní technologie v chovech (nejen) masného skotu

Martina Kopáčková, Ing. Daniela Houmaniová (CRV)

12:40 Aktuální nákazová situace v masných stádech v ČR - MVDr. Petr Václavěk, Ph.D.

13:30 Diskuze, závěr, oběd

Prosíme o nahlášení účasti do pátku 30. ledna 2026 pomocí registračního formuláře (QR kód).

Kontaktní osoba v případě dotazů: Martina Kopáčková, martina.kopackova@crvcz.cz, 602 173 275

RobotExpert v Polsku

■ autor: **Ing. Jiří Zikmund**,
specialista pro skot De Heus

Během druhého zářijového týdne od 8. 9. 2025 do 12. 9. 2025 proběhlo mezinárodní setkání kolegů z De Heus se zaměřením na robotické farmy. Účastnili se kolegové z Polska, Nizozemska a České republiky. Setkání se uskutečnilo na farmách v okolí Poznaně.

Program zahrnoval návštěvy robotických farem, zhodnocení kvality objemných krmiv, zdravotního stavu zvířat, stažení a rozbor sledovaných dat z robotů v pro-

gramu RobotExpert. Vše bylo zakončeno diskusí s kolegy se zaměřením na silné stránky farem a na aspekty ke zlepšení. Zúčastněné farmy zkrmovaly v robotech granulované krmné směsi De Heus. Plemenné složení stád bylo čistě v režii holštýnského skotu a užitkovost se pohybovala v rozmezí 40–45 l na dojenou krávu. Jednotlivé sledované farmy zahrnovaly 3, 5 a 10 robotických stanovišť. Na všech třech farmách byl kladen důraz na množství zkrmovaného krmiva v robotech a na nastavení pro jednotlivé skupiny dojníc podle fáze laktace a užitkovosti.

Cílem bylo názorně si ukázat v reálném prostředí různých chovů přínos kvalitních granulovaných krmiv De Heus ve spojení s programem RobotExpert, který zajišťuje optimální rozložení přísunu krmiva s maximální užitkovostí a ekonomickou rentabilitou. Zajímá vás téma robotického dojení?

Kontaktujte mě: Ing. Jiří Zikmund
778 533 808, jzikmund@deheus.com

Workshop Šitbořice

■ autor: **MVDr. Adéla Zálešáková**,
specialistka pro skot De Heus

Dne 9. října 2025 se uskutečnil workshop na robotické farmě ZEMAX Šitbořice. Akce se konala ve spolupráci společností De Heus a.s., ZEMAX Šitbořice a.s., AGRO-partner s.r.o. a Bioferm CZ, spol. s r. o. a jejím cílem bylo představit komplexní koncept výživy společnosti De Heus na robotických farmách.

Workshop byl zahájen úvodním slovem paní Ing. Machálkové, která seznámila hosty se základními informacemi o farmě. Následně pronesl několik slov obchodní ředitel společnosti De Heus pan Ing. Marek Kumprecht a závěrem promluvil manažer sektoru skotu v De Heus pan Ing. Rudolf Kundrát. Poté se všichni účastníci přesunuli do venkovních prostor farmy, kde je čekalo šest stanovišť s jednotlivými tématy. Návštěvníci se rozdělili do menších skupin a postupně absolvovali všechna stanoviště, která byla umístěna v souladu s jejich tématem. Společnost De Heus představila své produkty a aktivity na třech stanovištích. Na prvním z nich se hosté seznámili s nabídkou bílkovinných koncentrátů a kompletních krmných směsí a dozvěděli se, jakým způsobem se vybírá konkrétní produkt pro individuální potřeby každé farmy. Současně byl návštěvníkům představen program výstavby sil, který společnost De Heus rovněž nabízí. Na stanovišti číslo 2

čekala návštěvníky prezentace o nutnosti správného nastavení dojícího robota ve vztahu ke krmení, která byla obohacena o reálná čísla a data z šitbořické farmy. Specialisté zde tak představili program RobotExpert, který je vynikajícím nástrojem ke zvýšení užitkovosti na robotických farmách. Poslední stanoviště společnosti De Heus bylo umístěno na okraji teletníku a hosté se zde dozvěděli o konceptu optimálního odchovu jalovic, se kterým jim pomůže přesně definovaný Kaliber plán. S tímto obdobím také úzce souvisí koncept výživy a managementu tranzitního období dojníc – Prelacto plán, který zde byl také představen. Na další zastávce se odborníci z Bioferm CZ, spol. s r. o. zaměřili na problematiku konzervace objemných krmiv. Představili některé své produkty, metody a postupy zvyšující kvalitu objemných krmiv a prováděli také smyslový rozbor objemných krmiv

farmy. Na stanovišti číslo 5 přivítala návštěvníky hlavní zootechnička paní Petková, která zde sdílela své zkušenosti z každodenního provozu robotické farmy. Poslední stanoviště patřilo zástupci společnosti AGRO-partner s.r.o. (autorizovaný prodejce produktů Lely), na kterém se návštěvníci seznámili s aktuálními i budoucími trendy robotických technologií na farmách.

Součástí odpoledního programu byla také exkurze do výrobního závodu Pramos a.s. a následná degustace vín Vinařství Maryša. Celý workshop byl jedinečný ve své otevřenosti ke komunikaci. Během celého dne docházelo ke sdílení informací a zkušeností nejen ze strany odborníků k návštěvníkům, ale také mezi návštěvníky navzájem. Všichni účastníci byli z tohoto konceptu nadšení a odnesli si mnoho poznatků a inspirace pro vlastní farmy.

VÝŽIVA SKOTU ROBOTIZOVANÝCH MLÉČNÝCH FAREM

DE HEUS, VÁŠ ROBOTEXPERT

Robotické farmy jsou trendem v sektoru mléčného skotu.

Mezi výhody robotického dojení patří nejen vyšší frekvence dojení, která vede k nárůstu užitkovosti Vašich dojnic. Nárůst užitkovosti samozřejmě klade vyšší nároky na kvalitu výživy dojnic.

Společnost De Heus je připravena pomoci Vám s výživou dojnic Vašich robotizovaných farem.

Více informací najdete na www.deheus.cz

de heus
powering progress

Zemědělská

Do Klučenic jsme se vrátili pět let poté, co jsme tento podnik představovali v Chovu skotu jako první zapojený do nového konceptu CRV All Inclusive, který chovatelům poskytuje komplexní nabídku produktů, služeb a poradenství, ať už s pořízením systému Ovalert, nebo bez něj. V dnešní době máme již 105 zapojených podniků, ale zajímalo nás, jak hodnotí jeho funkčnost právě ten pilotní. Také vám v článku přiblížíme zajímavé projekty, kterým se v Klučenicích věnují.

■ autorka: **Martina Sasáková**

Dlouhodobým cílem v Klučenicích bylo celkové zlepšování pětisetilavého stáda dojníc z hlediska produkce a reprodukce, ke kterému měl přispět jak správný výběr genetiky, tak i poradenství našich specialistů. Velkou naději vkládali také do genomiky, díky které mohli již v raném věku odhalit genetický potenciál svých zvířat, a jejich následným řazením podle vlastního chovného cíle začít intenzivně pracovat se systémem efektivních a neefektivních krav. Na to, kam se podnik za pět let posunul a jestli byla očekávání naplněna, jsme se zeptali zootechniků, Hynka Holana a Ing. Petra Brože, Ph.D. „Když jsme s genomikou v roce 2020 začínali, měli jsme průměrnou užitkovost cca 10 500 kg mléka. Dnes naše krávy dojí téměř 12 tisíc a vyšší užitkovost rozhodně není jediným posunem, který nám nastavená selekce přinesla,“ shodují se oba zootechnici, kteří potvrzují, že se jejich stádo postupně formuje podle jejich představ. Současně také velmi pozitivně hodnotí fungování konceptu CRV All Inclusive, v rámci něhož mají i pravidelně zpracované všechny

Zootechnici (zleva) Ing. Petr Brož, Ph.D. a Hynek Holan

potřebné analýzy a podporu reprodukční specialistiky Bc. Daniely Houmaniové. „Díky informacím, které o našich zvířatech máme, jejich zpracování v programu HerdOptimizer i zohlednění v připarovacím plánu, máme možnost z našeho stáda vytěžit opravdu to nejlepší. Genomická data nám pomáhají vybírat jalovice, které si necháme do obratu stáda, a které naopak nabídneme k prodeji, ale také v rozhodování, čím budeme která zvířata připouštět“ uvedl Hynek Holan. Je velmi zajímavé sledovat porovnání nejlepších a nejhorších skupin dle jednotlivých laktací (viz tabulka 1) nebo dalších parametrů, které rovněž HerdOptimizer nabízí, a na jehož základě mohou zootechnici zvířata dále selektovat. V současné době jsou všechny jalovice v Klučenicích připouštěny sexovanými inseminacními dávkami, ale v dohledné době se bude tento systém měnit. „Máme v plánu i u jalovic začít více přihlížet ke genomice a u těch

horších na další inseminace používat dávky konvenční, tak jako to děláme u krav. U starších krav bereme kromě genomiky v potaz i jejich užitkovost. U dojníc, které mají problém zabřeznout, používáme na čtvrtou a pátou inseminaci dávky masných býků. Osvědčilo se nám plemeno belgické modré, porody jsou díky malým hlavám snadnější než u jiných masných plemen,“ vysvětlují výběr zootechnici.

Úspěch chovu začíná u telat

To, jak kvalitní dojnice ve stádě jsou, však nezávisí pouze na správné selekci nebo používané genetice. Klíčové je také prostředí, ve kterém jsou zvířata chována, a péče, která je jim věnována ještě předtím, než zahájí svůj produkční život. „Již od narození telete můžeme zásadně ovlivnit jeho další život, a to jak z hlediska zdravotního stavu, tak i reprodukce či mléčné užitkovosti,“ říká Ing. Petr Brož, Ph.D., který se v uplynulých něko-

Tabulka: Porovnání aktivity prvotetek v oddělených skupinách a ve skupinách se staršími kravami

HerdOptimizer srovnání Top 25 a Low 25 % zvířat na 305denní laktaci			
(celkem uzavřeno 483 laktací v úseku 305 dní)			
rozdíl mezi Top 25 % a Low 25 % zvířat			
laktace	kg M	kg T	kg B
1. laktace	1 576	27	25
2. laktace	1 785	43	29
3. laktace	1 800	66	44

Klučenice a.s.

Schéma managementu mleziva (zdroj: Zábranský, Brož; 2021)

lika letech věnoval rozsáhlému projektu za podpory NAZV, zabývající se využitím probiotik, prebiotik a synbiotik ve výživě telat, jejich odchovem, welfare a bio-sekuritou. „Studie probíhala od roku 2019 do roku 2023, ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích a Výzkumným ústavem živočišné výroby v Praze. V průběhu roku 2024 se zpracovávaly statistické výsledky. V rámci studie bylo sledováno 968 telat a díky poměrně dlouhé časové ose jsme byli schopni vyhodnotit celou řadu ukazatelů,“ popisuje obsáhlou studii. „Všechno je postaveno na správném nastavení managementu mleziva (viz schéma). Kdy, kolik a jak kvalitní mlezivo teleti po narození podáme, má významný dopad na jeho další vývoj. Dalšími důležitými aspekty jsou pak samozřejmě mléčná výživa, dostatečný přísun čisté vody, přechod na starter, kvalita a hygiena ustájení,“ dodává velmi zjednodušeně. Samozřejmě bychom se každému z výše uvedených bodů mohli věnovat více do detailu, tak jako se jim věnoval Ing. Brož, Ph.D., při své přednášce na podzimním semináři v Krásné Hoře

nad Vltavou. Seminář se týkal právě odchovu telat, zúčastnilo se ho přes 230 lidí, a nám by na to jedno vydání časopisu rozhodně nestačilo. Velmi zajímavou součástí studie, která na semináři zaujala nejednoho posluchače, bylo plošné zařazení probiotik a prebiotik do výživy telat. „Probiotika a prebiotika jsou krmná aditiva, která mají přispět ke snížení průměrných onemocnění u telat, tím pádem i ke spotřebě léčiv, a naopak zlepšovat celkový zdravotní stav telat a jejich přírůstky. Snížení použití léčiv a zdravější zvířata pak v dlouhodobějším horizontu přestavují i zlepšení ekonomiky chovu,“ vysvětluje hlavní myšlenku, kterou studie jen potvrdila. „Nastavili jsme protokoly používání a všem telatům zapojených do studie jsme tato aditiva podávali. Výsledkem byla o deset procent nižší nemocnost telat a výrazné snížení spotřeby antibiotik na jejich léčbu, což je velmi pozitivní závěr.“ Pozitivní ale byly i další výsledky, které se u sledovaných zvířat neprojevíly hned v raném věku, ale například ve snížení věku při prvním otelení (viz tabulka 2), což opět potvrzuje

Tabulka 2: Během doby měření se věk při prvním otelení snížil o 25 dní/ks

rok	Věk při prvním otelení	
	počet dnů	počet měsíců
2021*	711	23,7
2022	697	23,2
2023	685	22,5
2024	686	22,5

* zde se začaly telit jalovice z pokusu narozené v roce 2019

výše zmíněnou teorii, že veškeré investice do odchovu telat se podniku vrátí i v jejich pozdějším věku.

Spolupráce s univerzitou a osvěta

Na výsledcích studie založil Ing. Petr Brož, Ph.D., svoji disertační práci na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, se kterou podnik dlouhodobě velmi úzce spolupracuje. Společně s Ing. Lubošem Zábranským, Ph.D., který byl vedoucím řešitelem projektu, jsou autoři Ověřené technologie a za podpory MZe ČR vydali publikaci Moderní trendy ve výživě, odchovu a biosecuritě telat, která shrnuje dílčí výsledky grantu do uceleného souboru a popisuje metodiky nastavení pokusů, praktické výsledky, nastavení výživy, odchovu a biosecurity telat a byla ve spolupráci s MZE ČR distribuována mezi chovatele a slouží jako manuál k nastavení protokolů a zlepšení úrovně odchovu telat. Zemědělská Klučenice a.s. maximálně podporuje propojení univerzitního studia s praxí, proto zde i v současné době osm studentů pracuje na svých disertačních, diplomových nebo bakalářských pracích. „Chtěli bychom, aby jedna ze studentek úzce spolupracovala i s CRV a mohla svoji diplomovou práci věnovat propojení našich poznatků ohledně zdravotního stavu telat s genomickými daty, které by nepochybně ukázalo velmi zajímavé souvislosti a my bychom měli k dispozici další nástroj pro lepší selekci,“ popisuje další možnosti využití cenných informací ze studie. Kromě spolupráce s Jihočeskou univerzitou se podnik věnuje také osvětě. V loňském roce se za podpory Ministerstva zemědělství zapojil do projektu Demonstracní farma, v rámci kterého uspořádal v říjnu den otevřených dveří. Do Klučenic zavítalo přes 350 lidí z řad odborné i široké veřejnosti. „Celý den byl věnován využití smart technologií v živočišné výrobě a všichni naši partneři měli možnost návštěvníkům představit své produkty a služby. Naším úkolem bylo hlavně laické veřejnosti, studentům i nejmenším dětem ukázat provoz moderního zemědělského podniku. Současně pro odbornou veřejnost probíhaly přednášky a konzultace. Velký zájem návštěvníků nám dělá radost a už teď se těšíme na další takovou příležitost, která by se měla opakovat již v tomto roce,“ uzavírá Ing. Petr Brož, Ph.D. ■

Optimální start pro telata

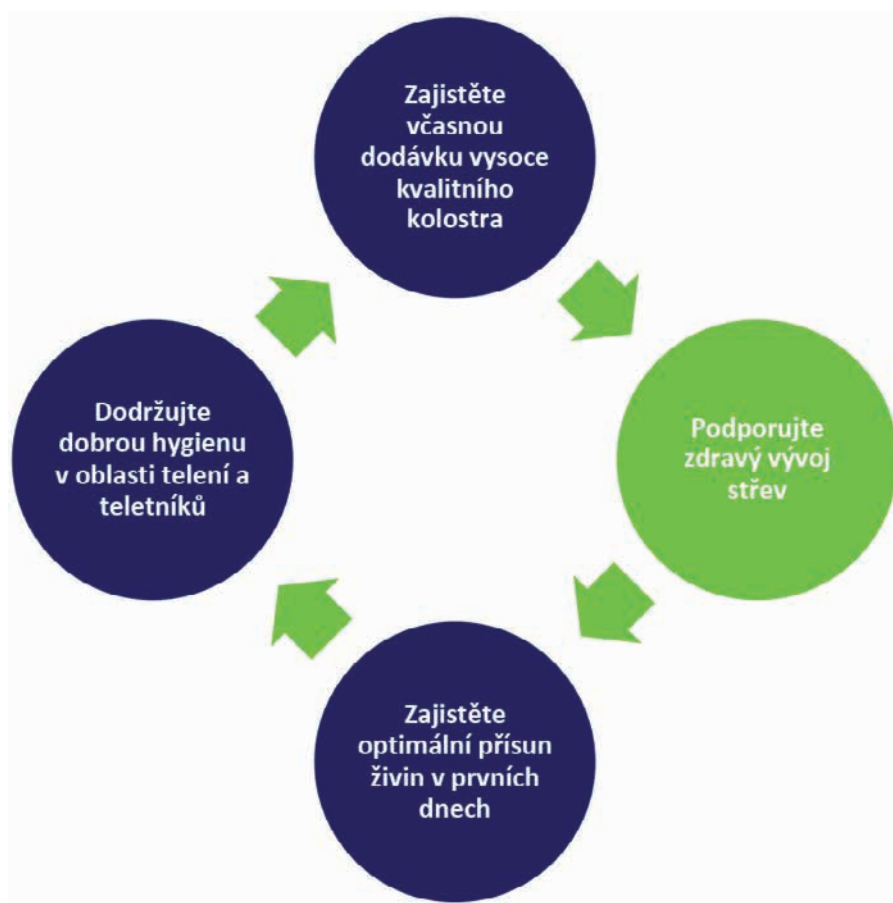
Úspěšný odchov telat je důležitý, protože určuje ziskovost stáda. Zdraví a přežití telat závisí především na managementu¹.

■ autor: **Dr. Tanja Krägeloh**, Biochem Zusatzstoffe Handels- und Produktionsgesellschaft mbH, Lohne

Na mléčných farmách existují různé systémy řízení, například v používání kotců, zásobování mlezivem (objem a doba krmení po narození) a hygienických postupech¹. Rizikové faktory, které jsou spojeny se sníženým průměrným denním přírůstkem hmotnosti od narození do odstavu, jsou například délka přechodného období mezi otelením a odběrem vzorků mleziva a krmením méně než 3 l mleziva při prvním krmení.

Telata, která se narodila agamaglobulinemická, potřebují přijímat mlezivo, aby mohla absorbovat mateřské imunoglobuliny³. Kvalita mleziva se však velmi liší a faktory, jako je plemeno, věk a délka období na sucho, vakcinace a doba odběru vzorků, mohou kvalitu ovlivňovat³.

Kolostrum vysoké kvality by mělo mít koncentraci imunoglobulinu G (IgG) >50 g/l. Během prvních 1 až 6 hodin by měly být podány alespoň 4 litry vysoce kvalitního mleziva, aby bylo dosaženo úspěšného pasivního přenosu. Telata s hladinami IgG v krvi <10 mg/ml ve věku 24 až 48 hodin po porodu jsou definována jako telata se selháním pasivního přenosu (FPT) a je u nich vyšší pravděpodobnost rozvoje některých onemocnění⁴. Obecně se doporučuje dodávat telatům alespoň 150 až 200 g IgG. Studie provedená Al-Alo et al.⁵ například ukazuje, že existuje korelace mezi hladinou IgG v séru novorozenečků a ochranou proti průjmům. Novorozenecký průjem je jednou z největších výzev na farmě během odchovu telat a je často multifaktoriální. Střevní epitel je vstupní branou patogenních agens, jako jsou *Escherichia coli*, *Clostridium perfringens* nebo Rotavirus. Často dochází ke smíšeným infekcím.

Obrázek 1: Strategie úspěšného odchovu telat

Včasná prospěšná střevní mikrobiota je důležitá pro vývoj slizničního epitelu a střevního imunitního systému. Je všeobecně známo, že existuje silný vztah mezi střevní mikrobiotou, růstem a zdravím telat⁶. Kromě toho je produktivita a účinnost krmení spojena se střevní mikrobiotou⁷. V důsledku toho jsou účinný přísun vysoce kvalitního mleziva, včasné vytvoření fyziologické střevní mikrobioty, stejně jako strategie prevence proti průjmu důležité pro

zajištění dobrých životních podmínek a produktivity telat.

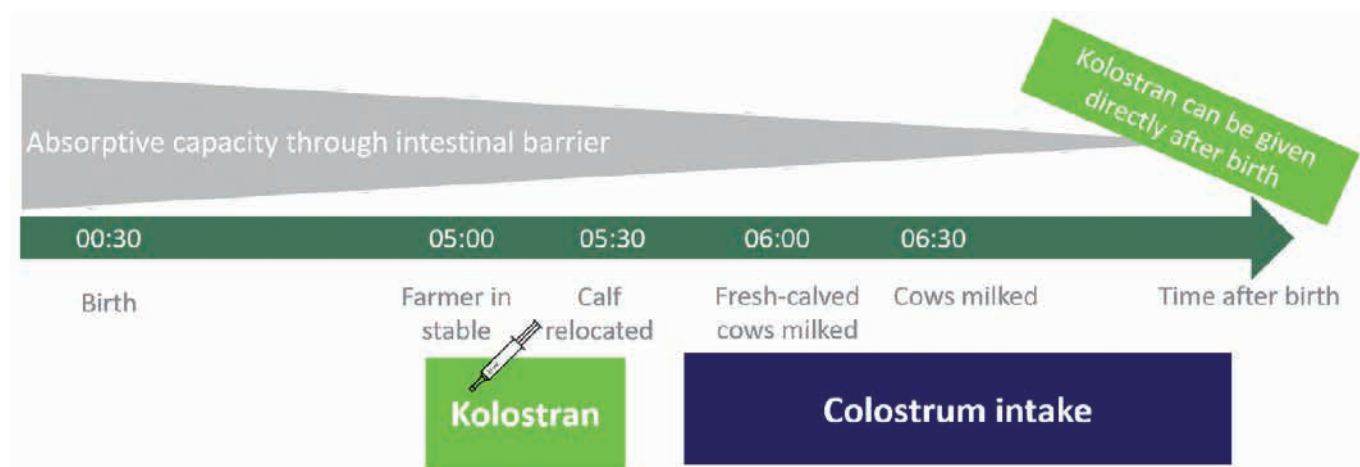
Jak ukázala současná terénní studie, vysoká úmrtnost telat a FPT jsou na farmách stále problémem, mlezivo a postupy řízení krmení by měly být kontrolovány a upravovány častěji. Na farmě by měla být prováděna rutinní kontrola absorpce imunoglobulinu a kvality kolostra a farma by měla být připravena na nouzové situace. Vzhledem k tomu, že zásobování mlezivem je nezbytné, telata, která nejsou schopna samostatně sát, by měla být sondována. Pokud je k dispozici pouze mlezivo špatné kvality nebo malé množství mleziva nebo není možné rychlé dodání mleziva, jsou povinné alternativy – je zapotřebí posilovač mleziva nebo boostery.

Kolostran je pastovitý doplněk stravy speciálně vyvinutý pro první den života telat, aby podpořil vyváženou střevní mikrobiotu a přispěl k rozvoji pasivní imunity.

Obrázek 2: Hodnocení kvality kravského kolostra

% Brix	IgG (g/l)	Kvalita kolostra
<17	0 - 25	Mizerná
18 - 20	25 - 50	Špatná
20 - 30	50 - 100	Dobrá
>30	>100	Velmi dobrá

– strategie a příprava

Poznámka: Použití **Kolostranu** před příjmem mateřského kolostra je doporučeno jen v případě nočních telení, kde není zajištěno rychlé napojení telat. V opačném případě nebo při telení během dne se doporučuje použít **Kolostran** po příjmu mateřského mléka.

Kolostran je přizpůsoben nutričním potřebám novorozených telat, obohacen o prášek z kolostra, probiotika, vitamíny a stopové minerály. Díky velkému počtu farem, kde se sbírá obsažené kolostrum, lze zajistit širokou škálu protilátek (např. proti *E. coli*, Rota a Koronaviru), což vede k obzvláště vysoké účinnosti. Nemoci často vznikají ze smíšených infekcí, což zdůrazňuje podstatný přínos široké škály protilátek pro telata.

Rychlý přísun imunoglobulinů během prvních hodin života je nezbytný pro vytvoření odolné pasivní imunity. Kromě imunoglobulinů je kolostrum bohaté na růstové faktory, které podporují vývoj střev, čímž přispívají k celkové výkonnosti telete. Kolostrum dále obsahuje široké spektrum bioaktivních látek, jako je laktoferin, lysozym a laktoperoxidáza, které mají antimikrobiální vlastnosti a podporují imunitní systém⁸. Jednotlivý perorálně aplikovaný **Kolostran** lze snadno podávat po narození a při přemístění, aby bylo zajištěno brzké vstřebání imunoglobulinů. Podání 4 l kvalitního kolostra samozřejmě stále zůstává nedotčeno.

Kolostran neposkytuje pouze kolostrum odebrané z několika kontrolovaných farem bez BHV1, ale také *Enterococcus faecium*. Toto probiotikum pomáhá vytvořit prospěšnou mikrobiotu a přispívá k její stabilizaci prostřednictvím konkurenčního vyloučení škodlivých bakterií. Obecně platí, že čím je tele mladší, tím více se může mikrobiota měnit⁹, což ukazuje na důležitost včasné suplementace probiotik ve výživě mla-

dých zvířat. Vysoce biologicky dostupné organicky vázané stopové minerální prvky přidávané do **Kolostranu** mají vysokou pH stabilitu a sníženou náchylnost k tvorbě nerozpustných komplexů s jinými složkami krmiva. Optimalizovaná střevní absorpce stopových minerálů zajišťuje jejich vysokou biologickou dostupnost pro kompenzaci alimentárních nedostatků. Dále kombinace vitamínů A, D₃, C, E a B-komplex spolu se stopovými minerálními prvky posilují imunitu. Obzvláště slabá telata jsou podporována snadno dostupnými triglyceridy se středně dlouhým řetězcem. Tento dodatečný zdroj energie doplňuje komplexní podporu v rané fázi s **Kolostranem**.

Celkově lze říci, že **Kolostran** podporuje telata během prvních hodin života. Poskytuje optimální start pro budoucí výkonnost přeživkavce, a měl by být používán pro přípravu na nouzové situace.

V případě potřeby lze literární zdroje vyžádat u autora.

Literatura:

- 1 Relić, R., Starič, J. & Ježek, J. Management practices that influence the welfare of calves on small family farms. *Journal of Dairy Research* **87**, 93-98 (2020).
- 2 Tautenhahn, A., Merle, R. & Müller, K. Factors associated with calf mortality and poor growth of dairy heifer calves in northeast Germany. *Preventive Veterinary Medicine* **184**, 105154 (2020).

- 3 Godden, S. Colostrum management for dairy calves. *Veterinary Clinics of North America: Food Animal Practice* **24**, 19-39 (2008).
- 4 Quigley, J. The role of oral immunoglobulins in systemic and intestinal immunity of neonatal calves. Ames, IA, Iowa State University (2004).
- 5 Al-Alo, K., Brujeni, G. N., Lotfollahzadeh, S., Moosakhani, F. & Gharabaghi, A. Correlation between neonatal calf diarrhea and the level of maternally derived antibodies. *Iranian journal of veterinary research* **19**, 3 (2018).
- 6 Oikonomou, G. et al. Fecal microbial diversity in pre-weaned dairy calves as described by pyrosequencing of metagenomic 16S rDNA. Associations of Faecalibacterium species with health and growth. *PloS one* **8**, e63157 (2013).
- 7 O'Hara, E., Neves, A. L., Song, Y. & Guan, L. L. The Role of the Gut Microbiome in Cattle Production and Health: Driver or Passenger? *Annual review of animal biosciences* **8**, 199-220 (2020).
- 8 Pakkanen, R. & Aalto, J. Growth factors and antimicrobial factors of bovine colostrum. *International Dairy Journal* **7**(5), 285-297 (1997).
- 9 Malmuthuge, N., Griebel, P. J. & Guan, L. L. The gut microbiome and its potential role in the development and function of newborn calf gastrointestinal tract. *Frontiers in veterinary science* **2**, 36 (2015). ■

Prosincové TOP holštýnských býků

Na začátku prosince byly publikovány nové žebříčky býků. Pokud vše podrobně nesledujete, zde je pár zajímavostí.

■ autor: Ing. Roman Hruša

Jak je už v Chovu skotu tradicí, i tentokrát se podíváme na vybrané plemeníky z domova i hlavních „holštýnských zemí“.

Český žebříček SIH

U nás byl v prosinci upraven index SIH, podle kterého se tvoří pořadí holštýnských býků. Do indexu SIH byl nově zakomponován index zdraví s podílem 5 %, přičemž podíl SB byl snížen o 1 %, končetiny o 2 %, úhel paznehtu a chodivost o 1 %. Z býků, u kterých jsou ve stádech českých chovatelů hodnoceny dojící dcery, stojí za připomenutí následující: **NBR-137 Terra-Calroy Zuri**, aktuálně u našich chovatelů má hodnoceno 29 dcer v pěti stádech. V oficiální žebříčku TOP SIH tedy ještě není uveden, ale svými hodnotami by dosáhl na druhé místo. Jelikož už má v produkci 94 prvotetek, po hodnotách v dubnu 2026 se již dočkáme publikace v české TOP. O jeho výsledcích v zahraničí se dozvíte více v dalším odstavci. Dalším zajímavým býkem s dcerami hodnocenými u nás je **NBR-069 Peak Fugleman**, který má v českých stádech již hodnoceno 429 dcer ve 45 stádech. V USA má Fugleman hodnoceno 1 284 dcer v 72 stádech, další dcery jsou hodnoceny v Dánsku, Švédsku, Finsku 180 dcer a v Nizozemsku 75 dcer. Z rodiny krav Wesswood HC Rudy Missy EX-92, jehož dcery již dojí na třetích laktacích, pochází **NEO-898 Peak Morant**. Pravidelně se zlepšující v SIH žebříčku. Nyní se nám objevuje na 14. místě. V ČR má hodnoceno 2 337 dcer ve 121 stádech. Celkem 1 177 dcer uzavřelo u nás druhé laktace s průměrnou užitkovostí 11 751 kgM 4,03 %T a 3,55 %B. Morantovi dojí také 473 dcer v USA, 222 dcer v Německu a 35 dcer v Nizozemsku.

Z dalších prověřených býků se stále zlepšuje (nyní 21. místo) **NBR-101 Heidifarm Collector**, který má v našich stádech již 732 hodnocených dcer v 65 stádech.

Oblíbený syn Gazeba **NBR-035 Kax Gladius** po srpnovém výpočtu PH má u nás 69 dojících dcer, bohužel však ještě nemá dostatek stád (pouze devět). Proto se ještě neobjevil v oficiální TOP. S hodnotou indexu SIH 139,3 je u nás pátým prověřeným býkem. Podle PH kg mléka 2 695 je nejvýše postaveným. Ve světě má Gladius již 6 818 hodnocených dcer v 1 179 stádech. V Německu má hodnotu RZG 140, v USA TPI 3023, v Nizozemsku NVI 320.

Z genomických býků je v nabídce syn La Axela ze ZD Sloupnice **NXB-127 Sloupnice Genesis**. Jeho matka **Sloupnice Ronja 5527**, po AltaPlinkovi, bohužel uhynula a laktaci mít nebude. Babička **Sloupnice Ronja 23757 GP 82** ukončila první laktaci 14 869 kgM 3,71 %T a 3,24 %B, druhá laktace 18 132 kgM 3,40 %T a 3,31 %B. Dalším zajímavým býkem ze ZD Sloupnice je **NXB-941 Sloupnice Elien *RF**. Elien získal pěkné hodnocení

Zwanebloem Cheers

produkce (+1 001 kg mléka s beta kaseinem A2A2) a jeho dcery by měly mít delší struky (110) a zadní struky dále od sebe (69), velmi dobrou plodnost dcer (113) i dlouhověkost (122). Elien je synem plemeníka Star P RDC.

Velmi dobře je hodnocen druhý nejlepší syn Sheepstera v ČR **NXC-073 Progenesis Preston** (Sheepste x Jalapeno x AltaZazzle) s indexem SIH 137,7. Jeho dcery mají predikovanou velmi dobrou produkci mléka (+862 kg) s vysokým obsahem tuku (+0,40 %) i bílkovin (+0,17 %), výborné hodnocení vemene (126) včetně hloubky vemene (119) a měly by ve stádě výrazně přežívat své vrstevnice (RPH dlouhověkosti 121).

Býci za „velkou louží“ v USA

Mezi prověřenými býky v USA si svoji pozici mezi nejlepšími býky v oficiálním žebříčku TPI stále drží (6. místo) býk **NBR-137 Terra-Calroy Zuri** s hodnotou TPI 3 375, NM 834, DWP\$ 886. Zuri je s původem AltaZazzle x Tahiti x Yoder výjimečným býkem amerických TOP, protože jeho výrazné posuny vzhůru v žebříčcích TPI, NM a DWP\$ určitě málokdo očekával. Navíc je také na třetím místě Interbullového žebříčku v Kanadě s hodnotou LPI 3900. Matkou Zuriho je Cal-Roy-Al Tahiti 10346, babičkou Cal-RoyAl Jennie 4713 VG-87 (Yoder x Headliner), která je rovněž matkou již prověřeného býka Cal-Roy-Al Yoda (Jedi x Yoder x Headliner). Yoda sice u nás nebyl využíván, ale v zahraničí má velké množství zatím genomických synů. Dobrou zprávou je, že Zuri má u nás dostupného nejlepšího syna **NBR-409 Ar-Joy Cu Zuri Madden** (Zuri x Parfect x Eisaku). Býk **NXB-914 Aurora Tyrol** (Parfect x Eisaku x Mega Luck) je poprvé hodnocený mezi prověřenými býky. V USA má Tyrol hodnocených prvních 17 dcer v šesti stádech, ale spolehlivost již přesáhla požadovaných 85 % pro zveřejnění býka do oficiální TOP TPI. Hlavními přednostmi Tyrola je robotické postavení struků – délka (1,13), vzdálenost zadních struků (–0,36), CCR (1,8) a vlastní plodnost v ČR (114).

T-Spruce Bonamy

Z TOP prověřených býků na dcerách jsou na první straně americké TOP TPI prověřených býků **Peak Powerstar** (TPI 3 275), **NXC-144 Genosource Capn Miguel** (TPI 3 235), **NBR-281 Plain - Knoll Crusher** (TPI 3 250) a **NXB-964 Wildra S-S-I Gd War Gear** (TPI 3 235).

Z genomických býků jsou velkým příslibem především býci, kteří splňují požadavky farem na robotické postavení struků a také znaků plodnosti a dlouhověkosti. K nejzajímavějším patří **NBR-428 Winstar Cimrman** (Andri x Duffy x Entity) s delšími struky (1,15) a zadními struky dále od sebe (-1,08), CCR (1,8), HCR (1,2), Livability (2,8) a dlouhověkostí (5,1). Dalším býkem splňujícím požadavky farem na automatické robotické systémy je **NBR-427 Zwanebloem Cheers** (Powerstar x Taos x Charl) s délkou struků (0,00), zadními struky dále od sebe (-0,33), CCR (2,3), HCR (1,8) a dlouhověkostí (4,1). Také **NBR-346 Matcrest Earlysign** (Frost Bite x Endeavor x Medley) je vhodný na robotické systémy dojení (zadní struky dále od sebe), má zdravá vemena, nízké somatické buňky a také vyrovnanou produkci mléka i mléčných složek.

Dále se daří synům prověřeného býka TOP TPI 1 v USA - Ocd Trooper Sheepster. V naší nabídce jich najdete hned několik: **NXC-131 Pen-Col Lochlan** (Sheepster x Gameday x Legacy) TPI 3 440, NM 984 nebo **NXC-156 T-Spruce Bonamy** (Sheepster x Taos x Lionel) TPI 3 353. Lochlan je sice v nabídce pouze v konvenční podobě, ale Bonamy je v nabídce k dispozici sexovaný i konvenční.

NBR-421 Becvary Gery-Mar (Artemis x Zillion x Timberlake) je býkem s hodnotami TPI 3 203 a NM 772. Býček se narodil z amerických embryí v ZAS Bečváry a je ustájený na ISB Zásmyky.

Nizozemská TOP NVI

Zajímavým býkem nizozemské TOP je **NXB-944 Delta Dolmen** (Topstone x Relevant x Reflector) s hodnotou NVI 274, stále mezi nejlepšími prověřenými býky. Dolmen boduje nejen v Nizozemsku, ale také v Německu, kde jeho RZG dosahuje hodnoty 142 a je na devátém místě Interbullového žebříčku. U nás se první dcera Dolmena již také otelila a další přijdou na řadu na začátku roku 2026.

Genomický, heterozygotně bezrohý býk **NXC-037 Delta Universe P *RF** pochází z kombinace (Drone PP x Woody x Bouncer), dále v původu pokračují býci Danno x Meteor Red x G-Force. Universe P pochází z farmy Borderview. V páté generaci vidíme dlouhověkou zakladatelku rodiny, Borderview Laura 3 RC VG86 s celoživotní užitkovostí 86 848 kgM, 4,39 %T a 3,67 %B. Universe P obdržel výborné hodnocení efektivity (+17) díky efektivní konverzi krmiva (110), dlouhověkosti (+422) a predikci velmi

Becvary Gery-Mar

Delta Torwart PP

vysokých nádojů dcer (+1 671kg mléka s plusovými mléčnými složkami), což se projevilo i na vysokém ekonomickém indexu Inet +598. Předností jsou výborné končetiny (108).

Redi

Nově publikovaná TOP prověřených red holštýnských býků v ČR je přehlídkou býků, které jsme vybírali s ohledem na podmínky našich chovů. Na vrcholu českého žebříčku TOP 1 se umístil **RED-799 Poppe Freestyle Red**. U nás má Freestyle 289 hodnocených dcer ve 30 stádech, ve světě celkem 6 507 dcer v 1 665 stádech. Freestyle má hodnocené dcery již v deseti zemích, nejvíce dcer je hodnocených v Německu, 2 145 dcer v 574 stádech. Druhý je **RED-725 Jacuzzi Red**, čtvrtý **RED-805 Louis P Red**, pátý **RED-787 Bookmaker P Red**. A do první desítky se ještě vešli sedmý **RED-776 Nominator Red** a osmý **RED-751 Mauro Red**.

Z genomických býků v nabídce určitě zaujme homozygotně bezrohý **RED-902 Delta High Tide PP** (Warren P RF x Launch PP x Jacuzzi) s vyrovnanou produkcí +1 928kg mléka, žádanou kombinací kaseinů A2A2 a BB, nízkou somatikou (104) a vyrovnaným zevnějškem (celkem 106).

Novým homozygotně bezrohým býkem v nabídce je **RED-918 Delta Torwart PP** (Volkmar PP RF x Borelio P x Marsden P) NVI 285, efektivita +13 (konverze krmiva 105, dlouhověkost +673, Inet +480), zdraví +5, výborná produkce (+1 742kg mléka s žádanou kombinací beta kaseinů A2A2) a výborně hodnocená vemena (112). ■

Zdravé končetiny = zdravé

Problémy s končetinami představují třetí nejčastější příčinu předčasného vyřazování dojnic – hned po poruchách reprodukce a zánětech mléčné žlázy. Skutečný dopad kulhavosti na ekonomiku chovu? Ten si málokdo dokáže opravdu spočítat. Cílem článku není ekonomický rozbor, ale praktický pohled z praxe.

■ autor: Ing. Martin Zdrůbek

Pojďme se podívat na péči o končetiny očima denní praxe. Pro lepší orientaci jsme celý systém rozdělili do tří klíčových oblastí:

1. Pravidelné monitorování a vyhodnocování stavu končetin
 2. Funkční úprava paznehtů (FUP)
 3. Organizace prevence a léčby
- Péče o paznehty má jedno specifikum – vyžaduje individuální přístup ke každému zvířeti. Nejvíce času, energie a financí vyžadují body 2 a 3, protože znamenají práci s jednotlivými kusy – fixaci, separaci od stáda a podobně.

„Každý chovatel musí pochopit jednu věc: zanedbané končetiny znamenají nižší produkci mléka, horší přírůstky a celkově slabší zdraví stáda. A to se tvrdě podepíše na ekonomice,“ upozorňuje Karel Kysilka (odborný garant NSK Paznehtář)

1. Pravidelné monitorování stavu končetin

Data jsou základ – bez evidence to nejde
Pravidelné pozorování zvířat při pohybu a při stání u žlabu či na dojírně. Cvičení ošetřovatelů v rozpoznávání kulhajících zvířat vyžaduje pravidelné opakování nácviku. Spolu s tím je třeba vyřešit i systém hlášení podezřelých zvířat k dalšímu ošetření.

Moderní postupy, které pomáhají odhalit raná stadia onemocnění doplňují vhodně empirické pozorování personálu. Jedním z pokročilých metod je využití časosběrných kamerových systémů s následným

PediVue je integrováno přímo do průchozí vany

vyhodnocením prostřednictvím AI. Systém je kombinovaný s průchozí lavážní automatickou vanou a spojuje tak dva prvky prevence do jednoho systému.

PediVue je nové, špičkové zařízení pro detekci kulhání, které je navrženo tak, aby denně vizualizovalo změny ve zdraví paznehtů, včas odhalilo potenciální problémy a umožnilo chovatelům provést co nejdříve ošetření. PediVue denně monitoruje paznehty krav a detekuje včasné příznaky digitální dermatitidy pomocí vysokorychlostní kamery umístěné na výstupu z lázně a strojového vidění s umělou inteligencí.

Precizní péče o končetiny stojí na kvalitní evidenci. K dispozici máme mezinárodní klasifikaci podle ICAR CLAW HEALTH ATLAS, ze které vychází i Deník nemocí spravovaný ČMSCH. Bez systematického zaznamenávání nálezů a provedených zásahů se prostě neobejdete.

Profesionální přístup k paznehtům není módní výstřelek – je to nutnost pro každý ziskový chov. Český software Hoofmanager (www.hoofmanager.cz) nabízí vše potřebné pro kvalitní evidenci a umožňuje sdílení dat do celostátního deníku nemocí. A co víc – je zdarma.

Pozor ale: samotná evidence je jen nástroj. Bez odborných znalostí je k ničemu. Proto je třeba neustále vzdělávat pracovníky. Rovněž je potřeba data vyhodnocovat a přijmout společně opatření – dnes už je zřejmé, že tolik prosazované koupele samy o sobě nestačí a je třeba přistoupit k prevenci komplexně.

2. Funkční úprava paznehtů Vlastní paznehtář, nebo si nechat pomoci zvenčí?

Časy, kdy paznehty ošetřovali pracovníci rostlinné výroby mimo sezónu, jsou dávno pryč. Dnes většinou využíváme

stádo = zdravá ekonomika

Elektronická evidence u klece

externí služby. Některé chovy si někdy drží vlastního paznehtáře, který se o stádo stará průběžně.

Externí specialisté mají jednu velkou výhodu – díky tisícům zvířat, která jim projdou rukama, získávají neocenitelnou rutinu a zkušenosti. Interní paznehtář zase zná každý kout stáje a dokáže pružně reagovat na aktuální potřeby.

Při plánování ošetření je třeba myslet na to, že podle velikosti stáda musíte v určitém období zvládnout ošetřit konkrétní počet zvířat. Standardní interval je zhruba čtyři měsíce, což může být organizačně docela oříšek. Ideálním řešením bývá kombinace – externí služba plus vlastní paznehtář. Alternativou je pravidelná externí služba, kdy zajistí průběžné návštěvy chovu.

„Jak poznat dobrého paznehtáře? Je to jednoduché. Projděte si stádo po jeho práci. Pokud rozumíte oboru, hned poznáte, co je v pořádku a co ne. Hodně vám také prozradí samotná práce a především to, jak se zvířaty zachází,” radí Karel Kysilka.

3. Organizace prevence a léčby

Klíčová otázka zní: Jak zorganizovat chov tak, aby ošetřování paznehtů probíhalo hladce a bezpečně? Dnešní praxe s klecemi na stáních, v krmných a hnojných chodbách vyžaduje pečlivou přípravu – zvířata musíte umět snadno třídit a práce musí plynout. Jak to probíhá u vás?

Paznehtářské centrum – srdce moderní stáje

Při stavbě nové stáje nebo rekonstrukci té stávající nezapomeňte na paznehtář-

ské centrum. Dnes už to není luxus, ale standard.

Když ošetření probíhá přímo ve stáji, zvířata jsou neklidná, stresovaná a celé stádo trpí. S paznehtářským centrem vytvoříte jasně oddělenou pracovní zónu, kde se zvířata rychle uklidní, ošetření proběhne hladce a zbytek stáda pokračuje v klidu v tom, co dělat má – odpočívat, žrát a produkovat.

Strategické umístění = minimální narušení provozu.

Umístěte centrum k hlavnímu koridoru vedoucímu k dojírně a zvířata přirozeně projdou ošetřením bez zbytečného přehánění a stresu. V robotických stájích pak prostor za robotem zajistí, že dojení běží bez přerušení, zatímco vy máte plnou kontrolu nad péčí o paznehty.

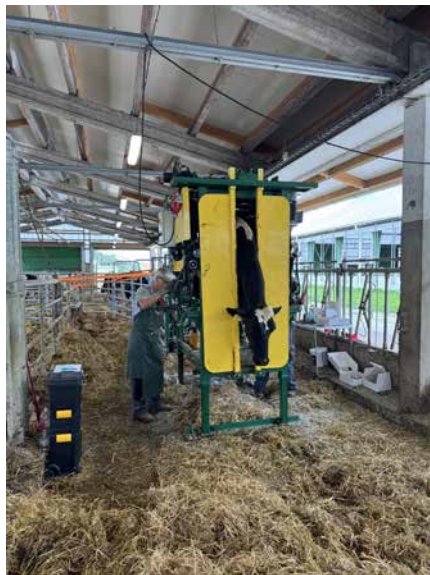
Dvě mouchy jednou ranou – propojte s veterinárním zázemím.

Proč stavět dvě oddělená pracoviště, když můžete mít jedno multifunkční centrum? Spojte paznehtářské ošetření s dalšími veterinárními úkony na jednom místě. Ušetříte čas, prostor i peníze – a vaše zvířata projdou kompletní péčí během jediné návštěvy.

Paznehtářské centrum není luxus. Je to investice do zdraví stáda, efektivity provozu a vašeho klidu.

Kvalitní paznehtářská klec

Jádrem centra je paznehtářská klec – a dnes už opravdu nemá smysl uvažovat o ničem jiném než o hydraulickém nebo elektrickém pohonu. Při projektování myslete na kvalitní napájení energií, přívod vody a především na výborné osvětlení.

Ideální tvar naháněcí uličky? Mírně lomený oblouk, kterým zvířata postupují přímo do klece. Pak zvládne celou obsluhu jeden, maximálně dva lidé. Poradní hlas ve výběru vybavení a organizaci centra by měl mít paznehtář, který bude v daném místě pracovat. Určitě jej přivítejte, velmi pomůžete dobré věci.

Nepopíratelnou výhodou paznehtářského centra je možnost průběžného ošetření, kdy fázové ošetření umožňuje velmi efektivně a hlavně včas provádět potřebné úkony. Rovněž z hlediska biosekurity – jak jsme uváděli v našem minulém příspěvku v Chovu skotu, je vlastní zázemí a zařízení mnohem bezpečnější varianta, protože zajištění potřebné očisty zařízení je u vlastního zařízení mnohem jistější a snazší.

Jasně postupy = efektivní řešení

Chcete skutečně zdravé končetiny? Potřebujete promyšlený plán s přesně definovanými postupy pro jednotlivé nálezy. Moderní léčba se neobejde bez kvalitních převazů a kontrol.

Každý zbytečný úkon stojí čas i peníze a komplikuje celý proces. Proto je důležité vzdělávat personál tak, aby dokázal rozhodnout, která zvířata skutečně potřebují převaz a která už jsou v pořádku. Tím výrazně snížíte zátěž jak pro zvířata, tak pro paznehtáře.

Nejlepším řešením je systémový přístup, kdy za zdraví končetin odpovídá kompetentní pracovník, který koordinuje všechny úkony s tímto spojené. Od prevence přes pravidelnou korekci až po řešení problémových zvířat. Kompetence je možné získat pravidelným vzděláváním.

A co prevence?

Není všude stejný problém, proto nelze vyřešit vše stejným postupem. Není cílem tohoto příspěvku vyjmenovávat jednotlivé postupy, hodnotit kvalitu koupelí apod. Prevenci je třeba vnímat v kontextu zdravotního stavu stáda, kdy na základě získaných poznatků od paznehtářů, ošetřujícího personálu a případně technických zařízení lze jedinečně kvalifikovaně rozhodnout, odkud začít. Platí nepsané pravidlo, že pokud se problém vyskytne v určité kategorii zvířat, je třeba příčinu hledat o kategorii níže – velká rezerva je v péči o mladý dobytek, kdy právě dorost bývá častým rezervoárem infekčních chorob jako následku zanedbané péče o paznehty. ■

HoofManager – stojí na pevných nohách

■ autor: Ing. Martin Zdrůbek

HoofManager byl vyvinut jako chovatelský nástroj ke sledování zdravotního stavu končetin vašich zvířat. Jedním z jeho cílů je sledování a identifikace konkrétních onemocnění nebo funkčních poruch, které se na končetinách objevují. Celá řada těchto poruch a onemocnění má svoje predispozice nejenom ve vztahu k principu nebo způsobu chovu, ale i k plemeni a celkové genetice.

Aby byly všechny informace relevantní, zaměřili jsme se na sledování zdravotního stavu paznehtů přímo při jejich funkční úpravě nebo provádění léčebných zákroků. Každé zvíře v HoofManageru má zavedenou „zdravotní kartu“ týkající se končetin a jednotlivé činnosti (samotná FÚP, léčebný postup, jiná terapie) jsou zde zaznamenány. Zároveň je i lokalizováno, na jaké části paznehtu, případně celé spodní části končetiny, se daná porucha nebo nález nachází.

Identifikace onemocnění dle ICAR

Klasifikace onemocnění je řešena dle tzv. ICARu, (mezinárodní klasifikace poruch a onemocnění končetin). Jednotlivé části paznehtu, lokalizovány tak, aby k nim byly přiřazeny i pravděpodobné výskyty onemocnění, případně poruchy. Jinými slovy vás appka i do jisté míry vede, abyste byli schopni záznam vést poměrně kvalitně.

Komunikační rozhraní mezi chovatelem a paznehtářem

Další věc, kterou pro vás jako chovatele HoofManager přináší, je komunikační rozhraní mezi ošetřovatelem, případně paznehtářem a vámi. I pokud vše vykonává jedna osoba, přinese HoofManager svůj efekt, protože máte jednotný způsob záznamu. Způsob záznamu lze kdykoliv komukoliv zobrazit, případně v něm pokračovat. Ve chvíli, kdy informace o zdravotním stavu paznehtů potřebují vidět zaměstnanci z vlastních řad, externí paznehtáři, veterináři a vy, jako chovatel je HoofManager velmi bytelným nástrojem k předávání informací o konkrétním zvířeti.

Online i offline

Celá aplikace funguje online, tzn., že se přihlašujete na server, na kterém aplikace běží a není třeba instalace do koncových zařízení. Internetové připojení je velkou výhodou, ovšem ne každá stáj má dostatečný signál, proto lze s HoofManagerem pracovat i v offline režimu. Po připojení k internetu se data synchronizují a HoofManager funguje opět plnohodnotně.

Funkce HoofManageru – sběr dat a manažerská nadstavba

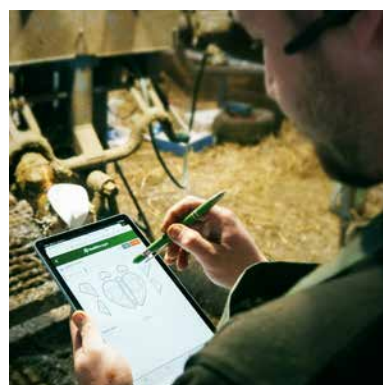
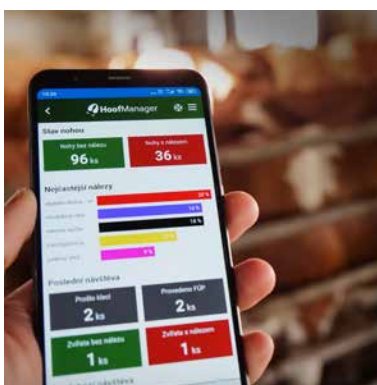
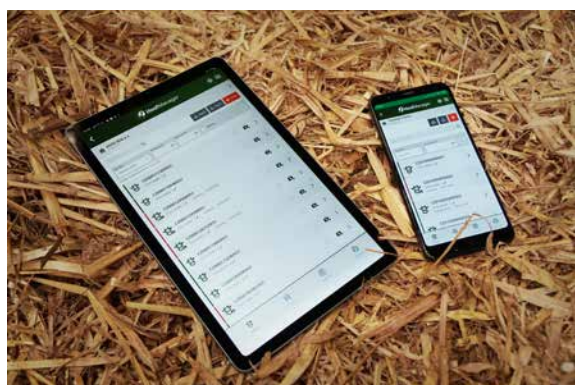
Jeden z režimů HoofManageru je zaznamenávací, kdy se s ním pracuje u konkrétního zvířete přímo v terénu, a pak režim manažerský, kdy data vyhodnocujete a výstupy zařadíte do praxe. HF nabízí celou řadu filtrů, které dokážou selektovat různé skupiny zvířat (převaz, opakovaný převaz). Všechna data lze vyexportovat do hotových pdf seznamů, případně xls. seznamů, se kterými lze dále pracovat, případně poslat e-mailem přímo z aplikace dalším zúčastněným osobám. V aplikaci lze přidávat, případně odebírat jednotlivé účastníky, kteří mohou s daty pracovat.

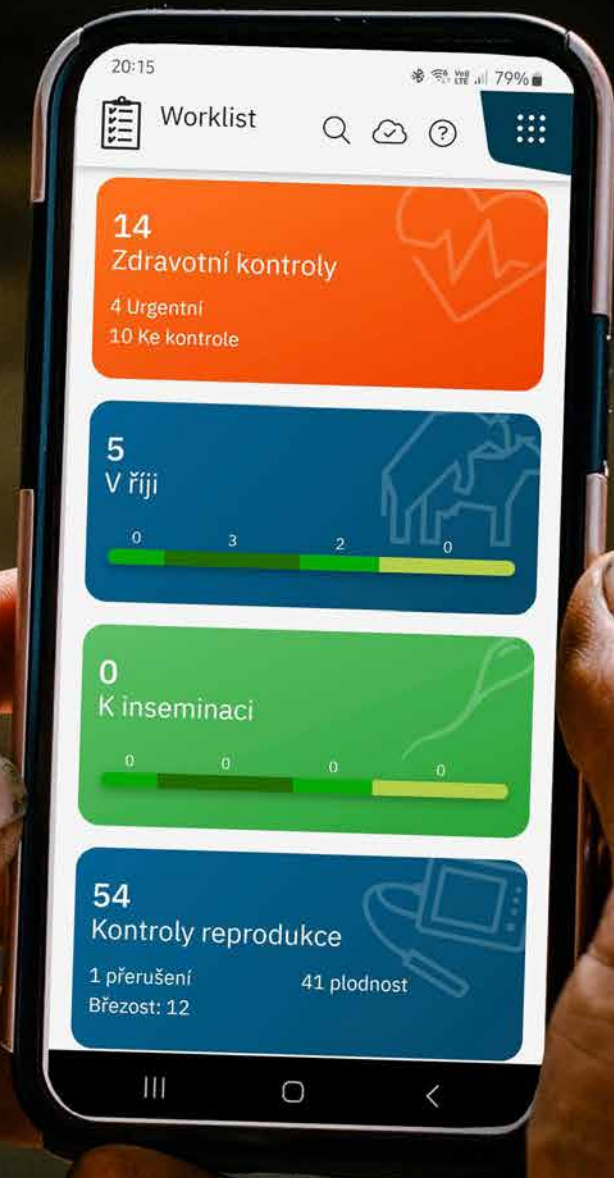
Zdravotní stav paznehtů z hlediska plemenitby – plemenná hodnota zdraví

Zdraví zvířat je významná veličina v posuzování plemenné hodnoty zvířete. A zdraví končetin je dnes vedle zdraví mléčné žlázy u dojného skotu považováno za další významný parametr. Precizní záznam zdravotního stavu končetin lze kompilovat díky kombinaci sběru dat z terénu a dat z plemenářských evidencí.

HoofManager je připraven k synchronizaci dat s deníkem nemoci, provozovaný ČMSCH

Rozhodli jsme maximálně podpořit chovatele, a proto tuto verzi HM poskytli všem bez rozdílu zdarma a podporujeme všechny uživatele v rámci free licence. Jediné, co potřebujete splnit, je zaregistrovat se zdarma na www.hoofmanager.cz, získat tam svůj účet, vytvořit svou farmu, případně pokud už tam vaše farma je (například ji založil váš paznehtář), není nic jednoduššího než požádat o přidělení přístupu k této farmě, a můžete s HM začít směle pracovat. ■

OVALERT

Nedap Now

Více informací
Lepší rozhodování
Lepší výsledky

BETTER COWS > BETTER LIFE

Nedap Now je cloudová platforma pro řešení Nedap, která kombinuje přesnost a spolehlivost Ovalertu s výpočetním výkonem a škálovatelností cloudového prostředí. Otevírá nové možnosti v oblasti řízení krav a celého stáda.

NOVĚ I UŠNÍ
RESPONDÉRY

Hlavní výhody

- ▶ Přístup k datům odkudkoliv, 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.
- ▶ Bezproblémové integrace se systémy pro správu stáda a se zainteresovanými zástupci třetích stran.
- ▶ Přístup k většímu množství historických dat za delší časové období.
- ▶ Vytváření přizpůsobených seznamů úkolů s relevantními podklady pro každého člena týmu.
- ▶ Možnost selektivního přístupu k datům členům týmu nebo zástupcům třetích stran.
- ▶ Shromažďování dat na jednom místě pro lepší analýzu a přehled.
- ▶ Rychlá identifikace necyklujících krav nebo potenciálních ztrát březosti.

„Nedap Now umožňuje sledování dat za delší období a grafy jsou mnohem přehlednější. Můžeme sledovat vývoj i porovnání jednotlivých laktací. Rovněž u zdravotního stavu můžeme sledovat trend, což je oproti původnímu softwaru, který měl pouze urgentní upozornění, velký pokrok.“

*Edita Vraná, hlavní zootechnička
ZD Trhový Štěpánov
(jeden ze dvou pilotních podniků
Nedap Now v ČR)*

Zjistěte více:
<https://crvcz.cz/cs/service/nedap-now>

BETTER COWS > BETTER LIFE